

خلاصه مقالات
ششمین همایش علمی دانشجویان ایرانی
در فدراسیون روسیه

۱۲ اسفندماه ۱۳۹۱، مسکو
دانشگاه دولتی علوم انسانی روسیه

برگزارکنندگان :

انجمن اسلامی دانشجویان مسکو
رایزنی علمی و سرپرستی دانشجویان ایرانی در روسیه و آسیای میانه
با همکاری:

بخش علمی اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان در اروپا
نماینده مقام معظم رهبری در امور دانشجویان در اروپا
و دانشگاه دولتی علوم انسانی روسیه

دبیر علمی همایش: دکتر حسین جهانگیری
دبیر اجرایی همایش: امیرحسین پرورش ریزی
مسئول دبیرخانه همایش: محمدحسین مقدسی
گروه طراحی و صفحه آرایی: محمد نورایی پور، مسعود عالی

ناشر: انجمن اسلامی دانشجویان مسکو

چاپ اول: ۱۳۹۱، ۱۰۰ نسخه

شورای سیاست گذاری همایش

- امیرحسین پرورش ریزی، دبیر و مسئول تشکیلات انجمن اسلامی دانشجویان مسکو.
- محمدحسین مقدسی، مسئول کمیته علمی انجمن اسلامی دانشجویان مسکو.
- محمد متقی طلب، مسئول بخش علمی اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان در اروپا.
- حسام جعفری، بازرس انجمن اسلامی دانشجویان مسکو؛ و مسئول هماهنگی همایش.
- مهدی نصیری، مسئول کمیته فرهنگی انجمن اسلامی دانشجویان مسکو.
- سیدحسین موسویان، مشاور علمی و همکار دبیرخانه همایش.
- محمدعلی شیخ بیگ گوهرریزی، مشاور علمی و همکار دبیرخانه همایش.
- محمد نورایی پور، مشاور فنی و همکار بخش اجرایی همایش.

مسئولین کمیته های علمی همایش

■ سرپرست کمیته علمی زبان و ادبیات روسی

دکتر حسین جهانگیری، فوق دکتری زبان و ادبیات روسی، مترجم دیپلماتیک
سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسکو.

■ سرپرست کمیته علمی علوم انسانی و هنر

دکتر محسن حیدرنیا، دکتری تاریخ و تمدن اسلامی، رییس بنیاد ایرانشناسی مسکو.

■ سرپرست کمیته علمی علوم تجربی و مطالعات مهندسی

دکتر بهروز ابطحی، دکتری علوم زیستی، دانشیار دانشگاه شهید بهشتی،
و رایزن علمی جمهوری اسلامی ایران در روسیه و آسیای میانه.

دکتر سیدناصر طبایی، دکتری فیزیک.

فهرست

- یادداشت رایزن علمی بر ششمین همایش الف
- پیشگفتار دبیر انجمن اسلامی دانشجویان مسکو ج
- بخش زبان و ادبیات روسی** ۱
- بررسی تطبیقی ویژگیهای آداب گفتاری در مکاتبات اداری - تجاری روسی و فارسی ۲
- ترکیب‌های فعلی زبان روسی و نحوه بیان آن‌ها در زبان فارسی ۳
- تأثیر متقابل زبانهای فارسی و روسی ۴
- ویژگیهای ارتباطی پرسش‌های توضیحی مصدری ۵
- شیوه‌های ترجمه اصطلاحات زبان روسی با احتساب ساختار خودویژه اصطلاحات ۶
- دیدگاه نقادانه‌ی تاریخی بر «لاله رخ» اثر واسیلی ژوکوفسکی ۷
- بررسی دلایل عدم توفیق دانشجویان فارسی زبان در برقراری ارتباط به زبان روسی ۸
- ساختار اصطلاحات تخصصی کشتیرانی در زبان روسی ۹
- احترام و ادب به عنوان یک اصل مهم در بیان تقاضا در زبان‌های روسی و فارسی معاصر ۱۰
- معناشناسی اصطلاحات در زبان روسی و فارسی به همراه واژه «پا» از جنبه فرهنگی ۱۱
- واژه‌های فارسی در چند سفرنامه الکساندر گریبایدوف ۱۲
- لف نیکلایویچ تالستوی در ایران ۱۳
- بررسی مشکلات و هنجارهای بیان زمان در جمله‌های ساده روسی (برای مخاطبان ایرانی) ۱۴
- بخش علوم انسانی و هنر** ۱۵
- همکاری نظامی روسیه و ایران در نیمه اول قرن نوزدهم میلادی ۱۶
- روسیه سرزمین آرشو؛ بررسی اجمالی مراکز آرشویی روسیه در مطالعات ایران‌شناسی ۱۷

- ۱۸..... بررسی تأثیر سهمیه بندی بنزین بر گردشگری
- ۱۹..... روابط فرهنگی ایران و روسیه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی
- ۲۰..... حافظیه
- ۲۱..... ویژگی های خوراک های مقدس در نظام باورهای دینی مسلمانان تاجیک شهر کازان
- ۲۲..... نقش سواد بصری در درک آثار هنری
- ۲۳..... تفسیر نقاشی کودکان
- ۲۴..... نسخه های خطی فارسی به مثابه رسانه فرهنگی
- ۲۵..... بررسی تطبیقی آموزه های اصلی قرآن کریم و مکاتب غرب
- ۲۶..... تاریخچه تحولات و مدل آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران
- ۲۷..... استخراج مولفه های گفتگو از گفتگوهای قرآنی، جهت کاربست در تعلیم و تربیت
- ۲۸..... گسترش دموکراسی در خاورمیانه و منافع ملی ایران
- بحران مالی امریکا و تجربه برای کشورهای در حال توسعه: رویکرد رتبه بندی از طریق فرآیند سلسله مراتبی فازی
- ۲۹..... مفهوم مدل تعادل عمومی پویای تصادفی اسلامی در رویکرد مالی
- ۳۰..... طراحی مدل مصرف کلان یک کشور: رویکرد مدلسازی تفسیری ساختاری
- ۳۱..... امکان تاسیس اخلاق پزشکی بر مبنای حکمت متعالیه
- ۳۲..... همکاریهای امنیتی ایران و روسیه؛ چشم انداز آینده
- ۳۳..... بررسی نظریه های حل و فصل غیرخشونت آمیز منازعات سیاسی و تبیین جهان بینی های پیشینی آن ها
- ۳۴..... تحلیل و بررسی معیارهای کیفیت و اثربخشی یادگیری الکترونیکی در آموزش دانشگاهی
- ۳۵..... بررسی وضعیت قابلیت های چابکی سازمانی
- ۳۶.....

- بخش علوم تجربی و مطالعات مهندسی ۳۷
- تربیزش گردو با واسطه اگرو باکتریوم به منظور انتقال ژن های گزارشگر GUS و Fld ۳۸
- تهیه دانه های آلژینات پوشش داده شده با کیتوسان حاوی داروی پروپرانول هیدوکلراید ۳۹
- بررسی کارآیی روابط تجربی برآورد تبخیر و تعرق پتانسیل در منطقه گرگان ... ۴۰
- حل مدل ریاضی ایرفویل ارتعاشی در جریان غیرچسبنده ی چرخشی ۴۱
- روش خارج کردن اشیاء در مدار با استفاده از سیستم های کابلی ۴۲
- تونل‌باد دارای دو سطح مقطع ۴۳
- مدل های ریاضی حرکت دینامیکی اجسام فضایی و کاربردهای عملی آن ۴۴
- مطالعه عمر و زوال خستگی در پروانه کامپوزیتی شناور ها ۴۵
- اندازه‌گیری زمان واهلش برخوردی گازهای SO_۲ و SF_۶ با استفاده از طیفنگاری فوتوآکوستیک لیزری ۴۶
- بررسی تأثیر میدان الکتریکی بر جوانه زنی و رشد بذر یونجه سویه *Medicago sativa* ۴۷
- بهینه سازی حرکت ربات ماهی با باله‌های موج‌دار ۴۸
- آنالیز فشار در طول پمپاژ جهت ایجاد شکستگی هیدرولیکی به منظور افزایش تولید ۴۹
- آشکارسازی دقیق و سریع آلاینده‌های زیست محیطی SO_۲ و NO_۲ به روش طیفنگاری فوتوآکوستیک لیزری ۵۰
- برآورد تراوایی نسبی مخازن کربناته با استفاده از پارامترهای فضای متخلخل موثر ۵۱
- حل مساله جدول زمانبندی با استفاده از الگوریتم رقابت استعماری و رنگ آمیزی گراف ۵۲
- عوامل موثر بر ایجاد طوفان های گرد و غبار در خوزستان و اثرات زیست محیطی آنها ۵۳
- مطالعه آماری پروژه اسید زنی در یکی از میداین نفتی ایران با استفاده از زنجیره مارکوف ۵۴
- اهمیت مفهوم فضای متخلخل موثر در توسعه میداین نفت و گاز ۵۵

- ۵۶ شناسایی سریع بخارات هیدرات گازی با حساسیت PPb به روش اسپکتروسکوپی فوتوآکوستیک ...
- ۵۷ بررسی و مطالعه اثر میدان الکتریکی بر رشد و گلزایی زعفران سویه *Crocus Sativus*.....
- اندازه‌گیری زمان واهلش برخوردی گازهای SO_۲ و SF_۶ با استفاده از طیفنگاری فوتوآکوستیک لیزری.....
- ۵۸ استفاده از جریان سیال به عنوان چشمه موج در برداشتهای لرزه ایی.....
- ۵۹ کرائی ترانشه-حایل ها به منظور حفاظت از سازه ها تحت اثر اعمال بارهای دینامیکی با مطالعه حالت تنش کرنش خاک؛ مقایسه مدل رفتاری کرنش سخت - شوندگی و مدل الاستیک.....
- ۶۰ استفاده از روش های فراآوری مصنوعی جهت مایع زدایی در چاه های گاز میعانی.....
- ۶۱ حفاظت از محیط زیست با تاکید بر منابع طبیعی جنگلی زاگرس (ضرورت ها و چالش ها) ...
- ۶۲ ارزیابی توان بیابانی شدن و تهیه نقشه شدت بیابانزایی در حوزه آبخیز کوهدشت ..
- ۶۳ ارزیابی مقادیر دمای پیش بینی شده توسط مدل هواشناسی GFS. مطالعه موردی شهر کازان.....
- ۶۴ تاثیر نوکلئوتید جیره بر رشد، بقاء و برخی پارامترهای هماتولوژی فیلماهیان جوان *Huso huso*.....
- ۶۵ شناسنامه الکترونیکی ورزشکاران.....
- ۶۶ طراحی برای ورزش در هزاره سوم: مروری بر روندهای فناوری برتر در توسعه کفش ورزشی معاصر.....
- ۶۷ طراحی و ساخت دستگاه اندازه گیری قدرت MVC بازکردن و تاکردن آرنج و چرخش شانه در زوایای مختلف مفصل آرنج و شانه.....
- ۶۸ تلفیق مدل‌های هیدرولوژیک و GIS در شبیه سازی فرآیند بارش - رواناب.....
- ۶۹ ساخت دستگاهی برای اندازه گیری توان در راکتور های تحقیقاتی توسط FC
- ۷۰ با استفاده از کد MCNP.....

یادداشت رایزن علمی جمهوری اسلامی ایران بر ششمین همایش علمی دانشجویان ایرانی در فدراسیون مسکو

اندیشه‌ها و نوآوری‌های علمی در آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و پشت میز مطالعه پژوهشگران خلق می‌شوند، و در عرصه نشریات و همایش‌ها عرضه شده، در معرض نقد و داوری قرار گرفته و منتشر می‌گردند. از این رو کنفرانس‌های علمی از ارکان مهم بازار شکوهمند علم هستند. در این رهگذر قابلیت پژوهشگران و دانشجویان در بیان دانش خود، جلب مخاطب، و تعامل علمی با متخصصین دیگر محک خورده، توسعه می‌یابد.

کنفرانس‌های سالانه دانشجویان روسیه که ان‌شاءالله برای ششمین بار برگزار می‌شود، از سنت‌های ارزشمندی است که به همت دانشجویان پیشین پاگرفته و هر سال بر غنا و سطح آن افزوده شده است. در اسفند ماه سال ۱۳۹۰ شاهد کنفرانس پنجم بودیم که با مدیریت شایسته، نظم و تدارکات مناسب در چهارچوب گروه‌های تخصصی برگزار شد. امسال با برنامه‌ریزی عزیزان مسئول در انجمن اسلامی دانشجویان، این همایش تلاش بر تخصصی شدن و ارتقاء سطح خواهد داشت.

در مقطع فعلی که مقارن با رشد جمعیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی و افزایش دانشجویان بورسیه در این منطقه هستیم، انتظار می‌رود شرکت کنندگان تمام جدیت خود برای ارائه مطالب خود در قالب‌های متعارف بکار گرفته و با ارزیابی شخصی و نظرخواهی از مستمعین، نقاط ضعف و قوت خود را جویا شوند.

از خداوند کریم سلامت روح و جان، و عزت روزافزون برای جوانان میهن
اسلامی و توفیق در خدمت صادقانه به کشور مسئلت می کنیم.

اینهمه ارشاد تو بخشیده ای تابدین بس عیب ما پوشیده ای
قطره دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریا‌های خویش
(مثنوی مولوی)

بهروز ابطحی
دانشیار دانشگاه شهید بهشتی
رایزن علمی و سرپرست دانشجویان ایرانی
در روسیه و آسیای میانه

پیشگفتار دبیر انجمن اسلامی دانشجویان مسکو

تبادل دانش فنی و هم‌اندیشی متخصصین و اندیشمندان، نیاز نخست شرایط کنونی کشور و شرط لازم برای ایجاد و توسعه نهضت تولید علم محسوب می‌گردد. در این میان، گردهم‌آیی و هم‌افزایی دانشجویان فعال در مقوله‌های فنی و مهندسی و علوم انسانی و زبان روسی، انتظاری است که به شایستگی در سال‌های قبل، در قالب برپایی منظم کنفرانس علمی سالانه دانشجویان ایرانی در فدراسیون روسیه برآورده شده است.

آنچه به عنوان اولویت نخست از سوی برگزارکنندگان ششمین کنفرانس علمی سالانه دانشجویان ایرانی در فدراسیون روسیه، مدنظر قرار گرفته است، تلاش در راستای به‌روزرسانی و تخصصی‌تر نمودن محورهای کنفرانس و مینا قراردادن کیفیت و کاربردی بودن در ارزیابی و ارائه مقالات است که از سوی دانشجویان شاغل به تحصیل در فدراسیون روسیه و مسئولین اجرایی کنفرانس، محقق گردیده است انشاءالله.

امید است با لیبیک به توصیه‌های مقام معظم رهبری در خصوص جهاد علمی و تلاش برای پیشرفت در تمام زمینه‌های علمی و بومی‌سازی علم در ایران اسلامی، با برگزاری ششمین کنفرانس علمی سالانه دانشجویان ایرانی در فدراسیون روسیه، به این مهم جامع عمل بپوشانیم.

از خداوند متعال سربلندی ایران عزیز در عرصه‌های علمی و سلامتی و عزت برای فرزندان ایران زمین مسالت می‌نمایم.

و من ... توفیق

امیرحسین پرورش ریزی

دبیر انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی در مسکو

ششمین همایش علمی
دانشجویان ایرانی در
فدراسیون روسیه

[بخش زبان و ادبیات روسی]

بررسی تطبیقی ویژگیهای آداب گفتاری در مکاتبات اداری - تجاری

روسی و فارسی

پیمان گلستان^۱

چکیده مقاله:

امروزه، روابط تجاری و بازرگانی بین ایران و روسیه به سرعت در حال گسترش می باشد. صرف نظر از نوع روابط بازرگانی و تجاری بین دو کشور، مکاتبات مربوطه، غالباً به زبانهای روسی، انگلیسی و فارسی انجام میگردد. به همین دلیل شایسته است تا اصول مکاتبات اداری-تجاری به زبان روسی به دانشجویان ایرانی آموزش داده شود. به منظور برقراری ارتباطی موثر از طریق مکاتبات به زبان روسی، بسنده کردن به برطرف نمودن موانع زبانی توسط ترجمه به تنهایی کافی نبوده و لازم می نماید تا استاندارد و مجموعه قواعد نوشتاری ویژه ی این سبک رعایت گردد. در این مقاله، به بررسی آداب گفتار در مکاتبات اداری - تجاری روسی و فارسی پرداخته میشود. تجزیه و تحلیلی مقایسه ای در شیوه های بیان خطاب، درود و سلام ابتدای نامه، ارائه ی درخواست و انتهای نامه و متناظر آنها در زبان فارسی ارائه می گردد. آداب گفتاری در اشکال مختلفی مورد استفاده قرار می گیرند. این هنجارهای نوشتاری در استفاده از ضمائر، شکل و وجوه افعال، استفاده از واژگان و عبارات معترضه، خطابها، وغیره به چشم می خورند. بدین ترتیب، طی بررسی حاضر، تحلیلهایی ارائه می گردد و تفاوتهای موجود در تنظیم نامه های اداری-تجاری در زبانهای روسی و فارسی مورد تأکید قرار می گیرند؛ و این موضوع مهمی است که باید حین آموزش زبان روسی به دانشجویان فارسی زبان، به آن پرداخته شود.

کلیدواژه ها:

مکاتبات اداری، آداب نوشتار، زبان روسی، زبان فارسی

^۱ دانشجوی دکتری آموزش زبان روسی، انستیتو دولتی زبان روسی پوشکین، (dehghanmojdeh@ymail.com)

ترکیب‌های فعلی زبان روسی و نحوه بیان آن‌ها در زبان فارسی

حسین شیخی^۱

چکیده مقاله:

«ترکیب واژگانی» مانند جمله از واحدهای اصلی نحو می‌باشد که در فارسی نیز همانند زبان روسی، اهمیت ویژه‌ای در ساخت جمله دارد. ولیکن در آثار زبان‌شناسان ایرانی فقط یک بار اصطلاح «ترکیب‌واژه» در همان معنی که زبان‌شناسان روس به کار می‌برند، بررسی شده است. در زبان روسی، ترکیب‌های فعلی به آن دسته از ترکیب‌واژه‌ها گفته می‌شود که در ساختارشان واژه اصلی به وسیله فعل، قید فعلی و یا صفت فعلی بیان می‌شود. در این تحقیق در ابتدا مفهوم کلی ترکیب‌واژه و انواع ترکیب‌های فعلی در زبان روسی بررسی می‌شود. سپس انواع روابط نحوی میان اجزای ترکیب‌های فعلی تجزیه و تحلیل می‌شود. در ادامه انواع ترکیب‌واژه‌ها و به ویژه ترکیب‌های فعلی در زبان روسی بررسی می‌شود. سپس ترجمه‌های ترکیب‌های فعلی زبان روسی به زبان فارسی، مقایسه و تجزیه و تحلیل می‌شود. ما در این تحقیق به بررسی این موضوع می‌پردازیم که ترکیب‌های فعلی زبان روسی با کدامین اجزای سخن در زبان فارسی بیان می‌شوند.

کلیدواژه‌ها:

ترکیب فعلی، ترکیب واژه، هدایت نحوی، همپایگی، زبان روسی، زبان فارسی.

^۱ دانشجوی دکتری زبان روسی، دانشگاه فدرال کازان، (hosin_shaikhi@yahoo.com).

تأثیر متقابل زبانهای فارسی و روسی

رقیه اکبری^۱

چکیده مقاله:

تأثیرپذیری زبان روسی از زبانهای اروپای غربی از جمله یونانی، فرانسه، انگلیسی و لاتینیکسنت محسوب می شود که آثار متعددی به آن اختصاص داده شده است. لیکن به دلایل زیادی، به تأثیر زبانهای شرقی بر روی زبان روسی به اندازه زبانهای غربی، پرداخته نشده است. خصوصیت واژه های دخیل فارسی در روسی جنبه ورود غیر مستقیم آنهاست. بخش عمده ای از این واژگان بواسطه زبانهای ترکی وارد زبان روسی شده اند. این مسأله به ما این امکان رانمی دهد که از روی نشانه های ظاهری واژه، پی به اصالت آن ببریم. زیرا در اثر تحولات تاریخی و عبور واژگان از سایر زبانها، خصوصیات نوع شناسی آنها تا حد زیادی تغییر کرده است. و امواژه های روسی موجود در فرهنگ لغتهای زبان فارسی را می توان به دو گروه تقسیم کرد: واژه هایی که اصالت روسی دارند، و واژه هایی که بواسطه زبان روسی از سایر زبانها وارد شده اند و گویشوران فعلی زبان فارسی آنها را روسی محسوب می کنند. از مهمترین نتیجه بررسی و امواژه ها می توان به چگونگی تطبیق آنها با قواعد زبان گیرنده و همچنین شناسایی الگوهای همگونسازی این واژه ها در ساختار زبان دیگر اشاره کرد.

کلیدواژه ها:

زبان فارسی، زبان روسی، وام واژه ها، واژه های دخیل

^۱ دانشجوی دکترای زبان روسی، دانشگاه فدرال کازان، (roghayehakbari@yahoo.com)

ویژگیهای ارتباطی پرسش های توضیحی مصدری

سعیده دست آموز^۱

چکیده مقاله:

این مقاله به بررسی جملات پرسشی توضیحی با ساختار مصدری و نیز بیان ویژگیهای انواع مختلف این گونه سوالات می پردازد. برای شناسایی خصوصیات این قبیل سوالات، نمونه هایی از پرسش های مصدری که از سایت ملی زبان روسی و نیز متون ادبی گرد آوری شده اند، مورد تجزیه و تحلیل از دیدگاه ارتباطی قرار گرفته اند. پرسش های توضیحی زمانی مطرح می شوند که گوینده (پرسشگر) از وجود وضعیت یا موقعیتی آگاه است ولی از نوع و ماهیت آن اطلاعی ندارد. بر این اساس در مقدمه پرسش های توضیحی مؤلفه وجودی قرار می گیرد و در هسته آنها مؤلفه محتوایی. انواع سوالاتی که در زیر مجموعه پرسشهای توضیحی قرار می گیرند، عبارتند از: سوالات محتوایی، سوالات کلی با فرض وضعیت مورد سوال یا به بیان دیگر سوالات با مقدمه منفصل، سوالات وجهی متمرکز و سوالات گزینه ای. در این مقاله وجود انواع مختلف پرسش های توضیحی در میان جملات پرسشی مصدری مورد بررسی قرار گرفته است. ویژگی پرسش های توضیحی مصدری تحت تاثیر ویژگیهای معنا شناختی جملات مصدری قرار می گیرد. این مسئله که چگونه ویژگیهای جملات مصدری توسط پرسش های توضیحی تحقق می یابند، از موارد بررسی شده در این پژوهش می باشد. در این تحقیق از روش آزمایش زبانی بهره گرفته شده است. در جریان پژوهش، پرسشهای توضیحی مصدری بطور دائم با پرسشهای توضیحی با ساختار غیر مصدری مورد مقایسه قرار گرفته اند. در نتیجه تحلیل بیش از پانصد پرسش مصدری آشکار شد که ویژگیهای ارتباطی پرسش های توضیحی مصدری با پرسش های مشابه که فرم صرف شده فعل در ساختار آنها قرار دارد، متفاوت است. علاوه بر این مشخص شد، کاربرد توضیحی، برای پرسش های مصدری بسیار متداول است.

کلیدواژه ها:

پرسشهای توضیحی، پرسشهای مصدری، مقدمه، هسته

^۱دانشجوی دکترای رشته زبان روسی، دانشگاه دولتی مسکو - لاماتوسف، (dastamooz2010@yahoo.com)

شیوه های ترجمه اصطلاحات زبان روسی با احتساب ساختار خودویژه اصطلاحات

فرزانه شفییعی^۱

چکیده مقاله:

مقاله حاضر به بررسی نحوه ترجمه و انتقال معنای اصطلاحات از زبان مبدأ (زبان روسی) به مقصد (زبان فارسی) اختصاص دارد. مشکل اصلی در ترجمه اصطلاحات غالباً زمانی بروز می کند که اصطلاح مورد نظر شامل عناصر فرهنگی زبان مبدأ می باشد. ترجمه صحیح اصطلاحات نه تنها در بحث نظری زبان که بیش از آن در زمان تدریس زبان (زبان روسی) به زبان آموزان خارجی (ایرانی) مهم جلوه می کند. دستنوشته حاضر توجه را به شیوه های انتقال معنا و مفهوم اصطلاحات زبان روسی به زبان فارسی می پردازد. ترجمه اصطلاحات در متون مختلف از اهمیت خاص برخوردار است و بحث معادل یابی یا ترجمه عینی اصطلاح به نحوی که برای خواننده یا شنونده کاملاً ملموس باشد، دانشمندان علم زبانشناسی را بر آن داشته تا راه های مختلفی از قبیل ترجمه کلمه به کلمه، توصیفی و یا ترکیبی را در پیش روی مترجم قرار دهند. مولف با ذکر مثال هایی از زبان روسی و برگردان آن به زبان فارسی، راه های پیشنهادی زبانشناسان را توضیح می دهد.

^۱ دانشجوی دکترای رشته زبان روسی، انستیتو دولتی زبان روسی پوشکین، (farzaneh rru@yahoo.com)

دیدگاه نقادانه‌ی تاریخی بر «لاله رخ» اثر واسیلی ژوکوفسکی

محمد علی افیونی زاده اصفهانی^۱

چکیده مقاله:

اثر لاله رخ در زمستان ۱۸۲۱ توسط واسیلی ژوکوفسکی سروده شد و در سال ۱۸۲۷ برای اولین بار در مجله ی تلگراف مسکو به چاپ رسید. در مراسمی که در ۱۰ ژانویه ۱۸۲۱ در شهر برلین به مناسبت استقبال از الکساندرا فودورونا همسر آینده ی نیکلای اول، امپراتور روسیه برگزار شد؛ اشعاری از منظومه ی لاله رخ، اثر توماس مور سروده شد که همزمان با آن هم نقشی زیبا از لاله رخ هم به تصویر کشیده شد. در این میان که ژوکوفسکی نظاره گر این اتفاقات بود و گویا محور در تصویر نمایان در مقابل چشمانش، همزمان شروع کرد به ترسیم این چهره درون تصوراتش و این مراسم که به پایان رسید؛ شروع به سرودن کرد و اثری تحت عنوان لاله رخ را وارد ادبیات روسی کرد. در این مقاله بنده سعی کرده ام با نگاهی به آثار دیگر نویسندگان و شعرای روس، معنی تاریخی و فرهنگی این نماد زیبایی را در شعر و ادبیات روسی مشخص کنم که بر گرفته شده از کجاست و به چه دوره ای بر می گردد و با چه پشتوانه ی تاریخی وارد ادبیات و شعر روسی شده است. ژان ژاک روسو می گوید که زیبایی چیزی است که نیست اما این به این معنی نیست که زیبایی وجود ندارد- زیبایی وجود دارد ولی ظاهراً دیده نمی شود "زیبایی همان تصورات ماست" مثلاً ژوکوفسکی در بالاترین سطح ممکن از تصورات و خیالات خود لاله رخ را ترسیم می کند و اشعار برگرفته شده از این تصویر را می سراید و روی کاغذ می آورد. لحظاتی که شاید برای هرکس اتفاق بیفتد ولی شاعر این دقیقه ها و لحظات را با استفاده از هنری که دارد به صورت شعر در می آورد و به این دلیل نمی توان گفت که این نام بر گرفته شده از اثر توماس مور انگلیسی است.

کلیدواژه ها:

لاله رخ، ژوکوفسکی، توماس مور، ادبیات روسی، شعر

^۱ دانشجوی کارشناسی رشته نظریه زبانشناسی کاربردی، دانشگاه فدرال کاران،

(aliafyouni1292@gmail.com)

بررسی دلایل عدم توفیق دانشجویان فارسی زبان در برقراری ارتباط به زبان روسی

مریم رضایی آذین^۱

چکیده مقاله :

مقاله ی حاضر به شکل گیری توانش " میان فرهنگی " دانشجویان فارسی زبان، حین یادگیری زبان روسی می پردازد . طی این بررسی، دلایل عدم توفیق زبان آموزان ایرانی درگفتمان و بیان اندیشه که ناشی از تفاوت موجود بین دو فرهنگ است مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد . از جمله دلایل بروز چنین اشتباهات می توان به مواردی همچون عدم آگاهی دانشجویان از کلیشه های متفاوت ذهنی و آگاهی شناختی زبان روسی، اختلاف در نگرش به جهان، تفاوت زیبایی شناختی در دو فرهنگ و عدم شناخت قوانین آداب معاشرت کلامی اشاره نمود . به منظور جلوگیری از بروز چنین مشکلاتی، روشهایی جهت بهینه سازی و ارتقاء کیفیت فرایند یادگیری مهارتهای ارتباطی در دانشجویان ایرانی، ارائه می گردند .

کلید واژه ها:

توانش میان فرهنگی ، آداب گفتاری ، ارتباط ، اشتباهات، زبان آموزان ایرانی

^۱ دانشجوی دکتری آموزش زبان روسی ، انستیتوی دولتی زبان روسی پوشکین ، (mary_azin@yahoo.com)

ساختار اصطلاحات تخصصی کشتیرانی در زبان روسی

مریم قدیانلو^۱

چکیده مقاله:

در این مقاله ساختار اصطلاحات تخصصی کشتیرانی در زبان روسی مورد بررسی قرار گرفته است. مبنای گزینش اصطلاحات از میان واژگان موجود در این حوزه، انتخاب دقیق ترین اصطلاحات بوده است. اصطلاحات برگزیده شده، دلالت بر اشیاء، روند انجام کار و همچنین ویژگی ها و خصایص اشیاء دارند. نتیجه تحلیل ساختار اصطلاحات مورد بررسی حاکی از آن است که در ساخت اصطلاحات تخصصی کشتیرانی دقیقاً همان الگوهای ساخت واژگان زبان روسی مورد استفاده قرار گرفته است؛ با این تفاوت که برخی الگوها کاربرد بیشتری داشته و در مقابل برخی الگوهای دیگر کم کاربرد و یا اساساً بدون کاربرد بوده اند. همچنین تحلیل ساختار اصطلاحات نشان داد که مفاهیم حوزه کشتیرانی در زبان روسی اغلب نه از طریق یک کلمه که به واسطه دو یا چند کلمه و در قالب عبارت بیان می شوند.

کلیدواژه ها:

اصطلاح، ساختار، کشتیرانی، زبان روسی

^۱ دانشجوی دکتری زبان روسی، انستیتو دولتی زبان روسی پوسکین، (m.ghadianlou@yandex.ru)

احترام و ادب به عنوان یک اصل مهم در بیان تقاضا در زبان های روسی و فارسی معاصر

مژده دهقان خلیلی^۱

چکیده مقاله:

در مقاله حاضر، مقوله ادب و احترام در معنای خواهش و درخواست در زبان های روسی و فارسی معاصر مورد بررسی قرار می گیرد. وجود اصل ادب و احترام وابسته به هدف گوینده در برقراری ارتباط می باشد یعنی او هر چقدر که بیشتر علاقمند به وقوع پیوستن مقاصد و اهداف خود باشد، احتمال استفاده از گونه های مرتبط با ادب و احترام (در هنگام بیان تقاضا) بیشتر می شود. احترام و ادب - مقوله ای در برقراری ارتباط است که منظور از آن، همان مجموعه قواعد و اصول رفتار گفتاری در هر جامعه می باشد.

کلیدواژه ها:

گونه گفتاری، مقوله احترام و ادب، درخواست

^۱ دانشجوی دکتری آموزش زبان روسی، دانشگاه تربیت مدرس دولتی مسکو،
(dehghanmojdeh@ymail.com)

معناشناسی اصطلاحات در زبان روسی و فارسی به همراه واژه «پا» از جنبه فرهنگی

مهدی نصیری^۱

چکیده مقاله:

به کمک اصطلاحات می توان انواع مفاهیم که حول فضای انسان و حتی خود انسان از دیدگاه های مختلف می باشد را بیان کرد. در تحقیق پیش رو بررسی انواع مختلف اصطلاحات در زبان روسی و فارسی به همراه واژه «پا» از لحاظ معنا، ساختار و ترکیب مورد نظر می باشد. به بیان دیگر، شکل ظاهری و همچنین معنای نهفته درونی اصطلاحات را در این دو زبان مورد آنالیز قرار می دهیم.

کلیدواژه ها:

اصطلاح، واژه «پا»، زبان روسی، زبان فارسی، سمبل، شباهت، اختلاف

^۱ دانشجوی دکتری آموزش زبان روسی، دانشگاه تربیت مدرس دولتی مسکو،
(mehdinasiri...v@yahoo.com)

واژه‌های فارسی در چند سفرنامه الکساندر گریبایدوف

ناهدید عبدالتاج‌دینی^۱

چکیده مقاله:

ارتباطات فرهنگی و زبانی در فرایند توسعه سیستم واژگانی هر زبان ملی نقش ویژه‌ای بر عهده دارند. میان دو کشور همسایه ایران و روسیه نیز از سده‌های پیشین روابط زیادی برقرار بوده که از قرن نوزدهم با توسعه روابط زبانی، ادبی و تجاری کلمات زیادی از زبان فارسی در سیستم واژگانی زبان روسی انعکاس یافته است. مقاله حاضر به بررسی واژگان فارسی وارد شده به دو سفرنامه الکساندر گریبایدوف به نام‌های: "درباره گیلان" و "نفلیس-تهران" می‌پردازد. سبک این دو سفرنامه به گونه‌ای است که ضمن توصیف طبیعت شمال ایران به انعکاس کلماتی از زبان فارسی می‌پردازد که بیان‌کننده شیوه زندگی، آداب و رسوم، سنت‌ها و فرهنگ مردم ایران زمین می‌باشد. این واژه‌ها را می‌توان در یک تقسیم‌بندی به دسته‌های: فرهنگی، نظامی و جغرافیایی تقسیم نمود که در اصل مقاله به بررسی آنها در سیستم نوشتاری گریبایدوف و تفاوت‌ها و مشابهت‌های آنها با ساختار و معنا و کاربرد اصلی آنها در زبان فارسی پرداخته می‌شود.

کلیدواژه‌ها:

ایران، روسیه، روابط زبانی، گریبایدوف

^۱ دانشجوی دکتری زبان روسی، دانشگاه دولتی سنت پترزبورگ، (tajdini60@gmail.com).

لف نیکلایویچ تالستوی در ایران

نفیسه نصیری^۱

چکیده مقاله:

تأثیر متقابل ادبیات و نقش آن در کشورهای مختلف بحثی است که در قرن اخیر بسیار مورد توجه ادیبان و منتقدان ادبی کشورهای مختلف جهان بوده، بررسی آن را ضروری دانسته و روز به روز در حال گسترش است. و این گستردگی منحصر به منطقه یا ملت خاصی نیست بلکه شامل همه میشود. ضرورت ارتباط میان ایران و روسیه موجب شد تا زبان و ادبیات ملت روسیه وارد ایران شده و آرام آرام در کشورمان گسترش یابد. فرهنگ و ادبیات فارسی نیز مورد توجه ملت روس بوده و مطالب بسیاری را از آن برگرفته اند که ادبیات روسیه را تحت تأثیر خود قرار داده است. سفیران، دیپلمات ها و بازرگانانی که به ایران سفر میکردند، اطلاعاتی در مورد فرهنگ و ادب فارسی به همراه خود به کشورشان منتقل میکردند. محتوای فلسفی آثار لف تالستوی موجب شده تا نه تنها توجه متفکران بلکه فلاسفه، نویسندگان و حتی روحانیون و رجل اجتماعی را به خود جلب کند. این مطلب شامل کارگردانان و فیلم نامه نویسان نیز میشود. اگر اجتماع ادبی ملتی از تالستوی و آثار او بی اطلاع باشد، باید به حالش افسوس خورد.

کلیدواژه ها:

تالستوی، ایران، روسیه، تأثیر متقابل، اثر، تأثیر

^۱ دانشجوی دکتری ادبیات روسی، دانشگاه دولتی تربیت معلم مسکو، (setayesh_m_m@yahoo.com)

بررسی مشکلات و هنجارهای بیان زمان در جمله های ساده روسی (برای مخاطبان ایرانی)

لیدا شریف زاده کرمانی^۱

چکیده مقاله:

در مقاله حاضر تا سر حد امکان سعی شده است به بررسی مشکلات و هنجارهای دانشجویان فارسی زبان برای بیان مقوله زمان در جمله های ساده در زبان روسی و چگونگی بیان آن پرداخت. آن گونه که می دانیم مقوله زمان یکی از مهمترین مقوله های نگرش مدرن است. یکی از راههای بیان زمان در جمله توسط فعل می باشد. فعل دو ویژگی اساسی و اصلی دارد یکی انجام شدن کار و یا پذیرفتن حالت و دیگری زمان پذیری است. افعال فارسی و روسی سه زمان اصلی دارند که عبارت اند از: ماضی - مضارع - آینده. ماضی ساده - که در هر دو زبان کاربرد دارد. اما نحوه ساخت آن متفاوت است. ماضی استمراری در هر دو زبان به اشکال مختلف بکار می رود. ماضی بعید در هر دو زبان کاربرد داشته و نحوه ساخت آن فرق می کند. زمان در زبان روسی بیشتر با استفاده از گونه فعلی بیان می شود. و یکی از خصوصیات زبان روسی داشتن گونه استمراری و مطلق افعال می باشد. منابع شامل نقطه نظر نویسندگان - کتابها - راهنما و مقالات در زمینه آموزش یک زبان خارجی است.

کلیدواژه ها:

مقوله زمان، جمله ساده، زبان روسی، دانشجویان فارسی زبان

^۱ دانشجوی دکتری، رشته زبان روسی، (lidash2001@yahoo.com).

ششمین همایش علمی
دانشجویان ایرانی در
فدراسیون روسیه

[بخش علوم انسانی و هنر]

همکاری نظامی روسیه و ایران در نیمه اول قرن نوزدهم میلادی

معصومه اختیاری چارا ویمایی^۱

چکیده مقاله:

همکاری نظامی روسیه و ایران در نیمه اول قرن نوزدهم میلادی سؤال مطرح شده در مقاله به طور تخصصی مورد تحقیق قرار نگرفته است. ایده اصلی این مقاله متشکل از همکاری نظامی روسیه و ایران به طور ممتد و اهمیت جایگاه همکاری میان امپراتوری روسیه و ایران دوره قاجار است. مرحله جدیدی در روابط ایران و روسیه با امضای معاهده ترکمنچای در سال ۱۸۲۸م. آغاز شد. نخبگان قاجار متوجه بهبودگی ادامه سیاست های مقابله با امپراتوری روسیه شدند چرا که در اواخر سال ۱۸۲۰م. پس از حل و فصل درگیری های ناشی از مرگ مامور روسیه گریبایدف در تهران روابط حسنه بین ایران و روسیه برقرار شد. یکی از شرایط جدید تعامل بین دو کشور، همکاری های نظامی و کمک نظامی متقابل در صورت آغاز جنگ بود. مساله حضور نظامی اروپائیان در ایران عصر قاجار در قرن نوزدهم بارها مورد توجه محققان قرار گرفته است. لکن مقاله موجود بر روی فعالیت های اروپائیان بلاخص فرانسه و انگلیسی و مدرسان و ماموران نظامی تمرکز می کند. حضور نظامی روسیه در ایران همزمان با شکل گیری بریگاد قزاق ایرانی موجودیت یافت. اما حضور نظامی روسیه در ایران را در دوره متاخرتر هم می توان بررسی کرد. بنابراین مساله همکاری نظامی روسیه و ایران در این دوره یعنی پس از انعقاد قرارداد ترکمنچای عملاً بی پاسخ ماند.

کلیدواژه ها:

قرارداد ترکمنچای، روابط روسیه، بریتانیا، همکاری نظامی، کارشناسان نظامی، کمک های نظامی

^۱ دانشجوی دکتری، دانشگاه دولتی مسکو، (macuekhtiari@gmx.com).

روسیه سرزمین آرشیو؛ بررسی اجمالی مراکز آرشیوی روسیه در مطالعات ایران‌شناسی

گودرز رشتیانی^۱

چکیده مقاله:

اسناد آرشیوی یکی از مهمترین ابزارهای پژوهش‌های مدرن در حوزه علم تاریخ هستند که با تکیه به آنها در مطالعات تاریخی می‌توان به اطمینان بالایی در استناد و نیز موتق بودن گزارش رویدادها دست پیدا کرد. در این میان روسیه یکی از مهمترین کشورهای دنیا در نگهداری و بایگانی استاد تاریخی است که در این حوزه از سبک و اسلوب خاص خود بهره می‌برد. وجود ده‌ها آرشیو ملی و صدها آرشیو محلی و منطقه‌ای که اسناد تاریخی این سده‌های اخیر را در خود جای داده‌اند گویای اهمیت نظام آرشیو این کشور است و سخن راندن از روسیه با عنوان «سرزمین آرشیو» ادعای بیراهه‌ای نیست. از طرف دیگر ایران و روسیه از قرن هفدهم به بعد به تاسیس روابط دوجانبه دست زدند که از قرن نوزدهم این تعاملات رو به توسعه بیشتر نهاد که تا زمان حاضر نیز تداوم یافته است. در این مقاله ضمن معرفی اجمالی نظام آرشیوی روسیه که می‌تواند یک الگویی برای سامانه آرشیو آرشیو ایران نیز باشد، به معرفی مراکز اختصاصی مرتبط با مطالعات ایران‌شناسی در دوره‌های تاریخی و نیز دسته‌بندی محتوایی آنها در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، دیپلماسی و اجتماعی - فرهنگی خواهیم پرداخت که این اطلاعات به توسعه دانش پژوهشگران ایرانی و روس از این مراکز آرشیوی یاری خواهد رساند.

کلیدواژه‌ها:

ایران‌شناسی، مطالعات آرشیوی، آرشیوهای روسیه

^۱ پژوهشگر مهمان در دانشگاه دولتی سنت پترزبورگ، دانشگاه تهران، (rasthiani@ut.ac.ir)

بررسی تأثیر سهمیه بندی بنزین بر گردشگری

سیده سمیه حسینی^۱، مسعود تقوایی^۲، بنت الهدی یزدان بخش^۳

چکیده مقاله:

در تیرماه سال ۱۳۸۶، طرح سهمیه بندی بنزین در جهت کاهش مشکل توزیع و مصرف بنزین کشور به اجرا درآمد. از آنجا که هرگونه تغییر در سیستم توزیع انرژی و سوخت در زندگی مردم اثری مستقیم دارد، بررسی اثرات و بازتاب های مثبت و منفی این طرح، ضروری به نظر می رسد. در این مقاله تلاش شده است تا تأثیر سهمیه بندی بنزین بر گردشگری بر اساس آزمون خی دو و آزمون دو جمله ای، بررسی شود.

کلیدواژه ها:

بنزین، طرح سهمیه بندی بنزین، گردشگری داخلی

^۱ دانشجوی دکتری توریسم، دانشگاه فدرال کاران، (sshosseini1361@yahoo.com).

^۲ استاد گروه برنامه ریزی شهری دانشکده جغرافیا، دانشگاه اصفهان.

^۳ دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری، دانشگاه اصفهان.

روابط فرهنگی ایران و روسیه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

الهه کریمی^۱

چکیده مقاله:

بسیاری از متفکران و متخصصان معاصر بر اهمیت فرهنگ و مولفه‌های آن در روابط جهانی و بین‌المللی تأکید نموده‌اند. در واقع فروپاشی شوروی سرآغاز فصل جدیدی از روابط فرهنگی ایران و روسیه است. در سال‌های اول پس از فروپاشی، در مجموعه فعالیت‌های فرهنگی ایران در روسیه توجه به مسلمانان روسیه و ترجمه و چاپ کتاب‌های دینی به زبان روسی از جایگاه برجسته تری برخوردار بوده است اما در سال‌های بعد از آن همکاری‌های علمی و فرهنگی و آموزشی نیز مورد توجه نسبی قرار گرفتند. در طول دهه ۹۰ روابط فرهنگی دو کشور گسترش یافت. هدف این مقاله بررسی روابط فرهنگی ایران و روسیه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و ارزیابی سطح کنونی و راه‌های گسترش آن می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

روابط فرهنگی، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، فعالیت‌های فرهنگی

حافظیه

الهه خورسندیان^۱

چکیده مقاله:

با توجه به نقش گردشگری در سطح جهانی و آشنایی بیشتر با فرهنگ گذشتگان و چگونگی جاودانه نگه‌داشتن آداب و رسوم، هنر و مذهب ملت تحقیقی با عنوان "حافظیه" اثری تاریخی و ثبت شده در سازمان جهانی یونسکو انجام شد. تحقیق حاضر شامل نگرشی کوتاه بر زندگی خواجه شمس الدین محمد شیرازی و آشنایی با سبک معماری ایرانی در دوره‌های صفویه، افشاریان، زندیه، قاجاریه، پهلوی اول و دوره جمهوری اسلامی می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

حافظ، حافظیه، نگرش حافظ، سبک معماری

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد دوره دانش افزایی زبان روسی، انیستیتو دولتی زبان روسی پوشکین-مسکو،
(khorsandian14@yahoo.com)

ویژگی های خوراک های مقدس در نظام باورهای دینی مسلمانان تاجیک شهر کازان

جواد مداحی^۱

چکیده مقاله:

یکی از ابعاد خوراک ها جنبه فرهنگی آنها است، و دین نیز به عنوان تاثیر گذارترین عامل فرهنگی، نقش ویژه ای در ابعاد مختلف خوردنی ها ایفا می نماید. در این پژوهش با استفاده از روش میدانی با استفاده از ابزار مصاحبه، تلاش شده است تا به مهمترین مواردی که در باورهای مسلمانان تاجیک به عنوان خوراک های مقدس قلمداد شده است پرداخته و ویژگی های خوراک های مقدس مشخص گردد. با بررسی های انجام شده مشخص گردید پنج عنصر خوراکی یعنی گندم، نمک، شیر، تخم مرغ و عسل نزد مسلمانان تاجیک از قداست و ویژه ای برخوردار است که موارد زیر را می توان از جمله ویژگی های آنها ذکر نمود: هر عملی که به معنای خوار شمردن و بی احترامی به خوراک های مقدس باشد نا روا به شمار می آید، خوراک های مقدس در اغلب مراسم ها، جشن ها و آیین ها حضور دارند، نگهداری و همراه داشتن خوراک های مقدس سبب جلب منفعت و دفع ضرر می شود، خوراک های مقدس می توانند زمینه دوستی و همبستگی بین افراد شوند، خوراک های مقدس اصولاً با مرگ تولید کننده خود همراه نیستند، خوراک های مقدس می توانند عامل سوگند قرار گیرند، بیشتر خوراک های مقدس بر گرفته از اعتقادات دینی بوده و یا به نحوی دین و یا بزرگان دین بر آنها تاکید داشته اند.

کلیدواژه ها:

خوراک های مقدس، فرهنگ تغذیه، مردم شناسی خوراک

^۱ دانشجوی دکتری قوم نگاری، مردم شناسی و انسان شناسی، دانشگاه فدرال کازان،

(madahi1980@yahoo.com)

نقش سواد بصری در درک آثار هنری

سید رضا حسینی^۱

چکیده مقاله:

در زندگی معاصر، دنیای ذهنی انسان مملو از تصاویر و مفاهیم انتزاعی بوده و بخش مهمی از دانسته های ما از طریق دیدن شکل می گیرد. فرایند «ادراک» در مغز توأماً هر سه جنبه از درک تصویری «نمادی، بازنمایی و انتزاعی» را مورد توجه قرار می دهد. پی بردن به راز تصاویر انبان شده در هنر معاصر در حوزه های مختلف بخصوص نقاشی، مستلزم عنایت به تمام جنبه های «استعداد ذهنی» انسان است. ارتقای دانش سواد بصری و توجه به آن به عنوان یک ارزش، در شناخت تصویری، سازمان دهی ادراک و توجه ویژه به تصاویر در جهت شناسایی اشکال و عناصر اثر و درک مفاهیم و نزدیک شدن به دنیای ذهنی هنرمند نقش مهمی را دارد. بنابراین لازم است مخاطبان هنر، همچون سواد متنی به آموزش سواد بصری نیز توجه داشته باشند. این موضوع باعث دریافت بیشتر مخاطبان از هنر و رابطه نزدیکتر آنان با هنرمندان می گردد. همچنین پرهیز از ارائه نقد های صرفاً احساسی و غیر زیبایی شناسانه و استفاده بیشتر از پتانسیل موجود در هنر بخصوص نقاشی در جامعه، از دیگر نتایج آن خواهد بود. این مقاله تحقیقی است پیرامون درک تصویری که با استفاده از روش توصیفی (کتابخانه ای) انجام گردیده است.

کلیدواژه ها:

درک تصویری، زیبایی شناسی، سواد بصری، اثر هنری، مخاطب

^۱ دانشجوی دکتری زیبایی شناسی، دانشگاه دولتی فرهنگ و هنر مسکو. (reza_hoseini@yahoo.com)

تفسیر نقاشی کودکان

معصومه سیفی^۱، زهرا رضازاده^۲

چکیده مقاله:

نقاشی حد فاصل بازی و تصویرسازی ذهنی است. چندین دیدگاه رایج در مورد نقاشی وجود دارد. شیلر معتقد است که انسان ها ذاتا فعالند و نقاشی یکی از شیوه های تخلیه انرژی اضافی است. از دیدگاه روانکاوی، نقاشی یک فعالیتی بالینی و فرافکن است؛ یعنی از طریق نقاشی فرد میتواند آن چه را که در ضمیر ناخودآگاه دارد و احتمالا باعث ناراحتی و اضطرابش میشود بیان کند. از دیدگاه هنرمندان، کودکان حین نقاشی هم به لذت حرکتی و هم به لذت بصری دست می یابند. مفهومی که کودک از شکل بدنی خود دارد، شکل بندی نقاشی را تعیین می کند. خانواده ی کودک جهان اوست؛ به همین دلیل خانواده او و نحوه نگرش کودک به آن ها و روابط کودک با آن ها، برای فهم شخصیتش بسیار با اهمیت است. از جمله عواملی که در تفسیر نقاشی کودکان بکار گرفته می شود عبارتند: قرار گرفتن نقاشی بر کاغذ، سایه، ضخامت خط، مقدار و توزیع جزئیات، پاک شدگی ها، تصویر بدن و لباس و زمینه است. نقاشی نکشیدن کودکان می تواند نشانه ضعف در برقراری ارتباط با دیگران یا بی علاقهی آن ها در برقراری چنین ارتباطی باشد. در این مقاله به اختصار ارزش های روانشناختی نقاشی و معنا و مفهوم بعضی از علائم رایج در نقاشی کودکان به منظور کمک به خانواده ها، مربیان و درمانگران عزیز در زمینه تفسیر نقاشی کودکان و پی بردن به حالات درونی آن ها پرداخته می شود.

کلیدواژه ها:

نقاشی کودک، تفسیر، مفهوم نقاشی ها، فواید نقاشی

^۱دانشجوی دکترای روانشناسی، دانشگاه فدرال کازان، (m.saifi18@yahoo.com)

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه فدرال کازان، (z.rezazadeh@mail.ru)

نسخه های خطی فارسی به مثابه رسانه فرهنگی

منیره شعبانپور^۱

چکیده مقاله:

نسخه‌های خطی ایرانی به مثابه یک رسانه فرهنگی است که هویت فرهنگی ما در لابه‌لای برگ‌های آن نهفته است. این گنجینه عظیم ادب و فرهنگ در میان آثار به جا مانده از زمان های گذشته میان ملل و فرهنگ های دیگر جهان، بی نظیر یا کم نظیر است. بخش زیادی از این میراث ارزشمند هنوز به صورت دست نوشته در موزه ها و کتابخانه‌های جهان نگهداری می شود. انتشار این آثار مسائل متعددی را پیش روی پژوهشگران قرار می دهد؛ به طوری که اکنون بحث نسخ خطی و مسائل مربوط به آن مورد توجه صاحب نظران حوزه‌های مختلف است. در بررسی آنچه که از گذشتگان برای ما به میراث گذاشته شده است، حقایقی کشف می شود که برای مطالعات امروز راه‌گشاست، چه تاریخ، فرهنگ، هنر و علم همه و همه بازگو کننده تمدن یک ملت است که این بازبینی در خور ملاحظات فراوان خواهد بود. به عبارت دیگر می توان گفت نسخ خطی یک میراث فرهنگی است که رمز گشایی از آن می تواند راهبردهای بسیاری را پیش پای ما قرار دهد. در این مقاله از روش کتابخانه ای - توصیفی استفاده شده است.

کلیدواژه ها:

نسخه خطی، دست نوشته، نگارگری ایرانی، نقاشی

^۱ دانشجوی دکتری تئوری و تاریخ فرهنگ، دانشگاه دولتی فرهنگ و هنر مسکو،

(monireh_rsh@yahoo.com)

بررسی تطبیقی آموزه‌های اصلی قرآن کریم و مکاتب غرب

مهدی هدایتی شهیدانی^۱

چکیده مقاله:

قرآن کریم به عنوان آخرین کلام بدون تحریف از سوی خدای متعال است که در اختیار بشر قرار گرفته است. این کتاب شامل دستوراتی جامع پیرامون مباحث مهم و ضروری زندگی فردی و اجتماعی انسان می‌باشد. از سوی دیگر اگر چه این کتاب مقدس چهارده قرن پیش بر پیامبر اکرم (ص) نازل گردیده است، اما هم‌اکنون و در قرن اندیشه‌ها و نظریات متعدد در حوزه‌های مختلف اجتماعی، موجب به چالش کشیده شدن آرا و عقاید نامتجانس بشری در حوزه‌های وسیعی از علوم انسانی شده است. یکی از این حوزه‌ها، مباحث مربوط به علم روابط بین‌الملل و دیدگاه‌های آن حوزه نسبت به ماهیت وجودی انسان و نوع تعاملات میان ملل مختلف است. این خوانش با بازخوانی ماهیت نوین عرصه روابط بین‌الملل مبتنی بر مکاتب عمدتاً غربی (رنالیسم و لیبرالیسم)، و طرح نگاه آنان به مقوله انسان، سعی دارد تا با استفاده از آیات قرآن کریم و تفاسیر در دسترس به پاسخگویی پیرامون نقایص و کاستی‌های این نظریات مبادرت ورزد.

کلیدواژه‌ها:

قرآن کریم، روابط بین‌الملل، انسان، رنالیسم، لیبرالیسم

^۱ دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل، دانشگاه فدرال کازان-انستیتوی شرق‌شناسی و روابط بین‌الملل

تاریخچه تحولات و مدل آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران

محمد باقرنژاد شایان^۱

چکیده مقاله:

آموزش عالی در فرهنگ و تمدن پویای ایران از قدمت و غنای بالایی برخوردار است. برای سهولت در تعریف تاریخچه تحولات، تاریخ آموزش عالی ایران را به سه دوره باستانی، میانی و معاصر تقسیم می‌کنیم. خیزش عظیم مردم ایران و تغییر حکومت از شاهنشاهی به جمهوری اسلامی با تحول عظیمی در آموزش عالی همراه شد و تعداد دانشگاه‌های دولتی به ۱۲۰ دانشگاه افزایش یافت. آموزش عالی ایران عمدتاً شامل آموزشهای دانشگاهی منتهی به مدارک کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری است. مراکز آموزشی فعال در نظام آموزش عالی ایران بصورت بخش دولتی و خصوصی می‌باشد که بخش دولتی با تامین نیروی انسانی آموزش دیده از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و در بخش پزشکی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام می‌شود و غالباً تحصیل دانشجویان با امتحان ورودی و رایگان می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

آموزش، آموزش عالی، دوره های تحصیلی

استخراج مولفه های گفتگو از گفتگوهای قرآنی، جهت کاربرست در تعلیم و تربیت

زهرا صالحی متعهد^۱

چکیده مقاله:

نوشتار پیشرو حاصل پژوهشی درباره گفتگوهای قرآنی است. پژوهشگر در این پژوهش با این پیشفرض که قرآن کتاب آسمانی تربیت انسانهاست و این قابلیت را دارد که براساس آن الگو طراحی شود به دنبال استخراج مولفه های گفتگو از گفتگوهای قرآنی برای کاربرست در تعلیم و تربیت است. برای این منظور گفتگوهای قرآنی را که شامل ۱۳۲ مورد بوده اند، مورد بررسی تربیتی قرار داده و مولفه های بکار رفته در آنها را استخراج نموده است. روش تحقیق در این پژوهش تحلیلی بوده و با نظر به دو تفسیر «المیزان» و «نمونه» مولفه ها استخراج گردیده اند. مولفه های به دست آمده از گفتگوهای قرآنی عبارتند از: استفاده از ادبیات پرسشی به جای ادبیات خطابی، رعایت ادب جایگاهی نسبت به مخاطب، سخن گفتن در سطح فهم مخاطب، اعتمادسازی برای مخاطب در گفتگو، ژرفکاوای در جریان گفتگو، سوق دادن مخاطب به افقی بالاتر، توجه به درخواستهای معقول مخاطب در حین گفتگو، طلب شواهد برای مدعا (تحدی عملی)، حاکمیت منطق در گفتگو، ساماندهی گفتگو در شرایط واقعی، برقراری ارتباط صمیمانه با مخاطب، تعمیق بخشی به باور مخاطب، اعطای جواز طرح پرسش به مخاطب، آموزش غیرمستقیم در گفتگو، نیازسنجی مخاطب در گفتگو، استفاده از فن تشویق و تنبیه و بکارگیری قضاوت های پسینی.

کلیدواژه ها:

گفتگو، مولفه های گفتگو، گفتگوی قرآنی، تعلیم و تربیت

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه لویاجفسکی نیژنی نوگروود،

گسترش دموکراسی در خاورمیانه و منافع ملی ایران

فرشاد رومی^۱

چکیده مقاله:

حکومت های دموکراتیک به سوی همکاری مثبت گرایش دارند. دموکراسی با ایجاد چارچوبی، رفتار سیاستمداران را کنترل کرده و مانع از آن می شود تا سیاست های نامتعادل و نادرست در پیش گیرند. انقلاب های مردمی در خاورمیانه تعدادی از رژیم های اقتدارگرای متحد آمریکا را سرنگون کرده است. با به قدرت رسیدن دولتهای مستقل و مردمی، شاهد به چالش کشیدن رقبا و دشمنان منطقه ای و فرامنطقه ای ایران هستیم. تلاش برای گسترش دموکراسی در خاورمیانه می تواند عامل مهمی در تقویت نفوذ ایران باشد ضمن اینکه حضور شیعیان در حاکمیت در ارتباط مستقیم با گسترش روندهای دموکراتیک است. بنابراین با توجه به قاعده بازی در خاورمیانه که حاصل جمع صفر است، جمهوری اسلامی ایران می بایست با حمایت آشکار و صریح از مطالبات ملتهای منطقه، موازنه قدرت منطقه ای را به سود خود تغییر داده، سطح امنیت ملی اش را ارتقاء و حوزه منافع ملی اش را وسعت بخشد.

کلیدواژه ها:

خاورمیانه، بیداری اسلامی، صلح دموکراتیک، ایران

^۱ دانشجوی دکتری علوم سیاسی، دانشگاه لوباجفسکی - نیژنی نووگراد،
(farshadroomi@gmail.com).

بحران مالی امریکا و تجربه برای کشورهای در حال توسعه: رویکرد رتبه بندی از طریق فرآیند سلسله مراتبی فازی

احسان رسولی نژاد^۱

چکیده مقاله:

بحران مالی امریکا توسط بسیاری از اقتصاد دانان جهان تحت عنوان شدیدترین بحران پس از بحران بزرگ دهه ۱۹۳۰ میلادی معرفی شده است. تجربیات مهمی که از محل این بحران قابل استخراج است می تواند به عنوان منبعی مهم برای چابک سازی اقتصادی کشورهای دیگر دنیا باشد. در این مقاله ما به بررسی این تجربیات برای کشورهای در حال توسعه پرداخته و گزینه های منتخب را توسط روش فرآیند سلسله مراتبی فازی رتبه بندی خواهیم نمود. دستاوردهای این مقاله تجربیاتی است که کشورهای در حال توسعه با حفظ و تمرکز بر آنها می توانند از بروز بحران مالی دیگر مشابه جلوگیری نمایند.

کلیدواژه ها:

بحران مالی امریکا، فرآیند سلسله مراتبی فازی

^۱ دانشجوی دکتری اقتصاد، دانشگاه لباچفسکی، (erasolinejad@gmail.com).

مفهوم مدل تعادل عمومی پویای تصادفی اسلامی در رویکرد مالی

احسان رسولی نژاد^۱

چکیده مقاله:

روش DSGE یکی از جدیدترین شاخه های نظریه تعادل عمومی در اقتصاد است که می تواند در بسیاری از زمینه ها به خصوص تامین مالی استفاده می شود. در این مقاله ما اساساً مفهوم این روش در رویکرد مالی را مورد توجه قرار خواهیم داد. علاوه بر این یک مدل مفهومی از آن را از طریق طراحی مدل ساختاری تفسیری (ISM) با رویکرد اسلامی که جنبه نوآورانه و به عبارتی اقتصاد اسلامی دارد، ارائه خواهیم نمود. با استفاده از این طراحی، یک روش یکپارچه و پویا طراحی می شود که می تواند تصمیم گیری درست، فعالانه و حقایق درستی از ترکیب دین مبین اسلام در بازار مالی داشته باشد. نتایج این مقاله به صورت مدلی یکپارچه و ترکیبی از DSGE اسلامی ارائه نموده است.

کلیدواژه ها:

DSGE، رویکرد مالی، کالبراسیون

طراحی مدل مصرف کلان یک کشور: رویکرد مدل سازی تفسیری ساختاری

احسان رسولی نژاد^۱

چکیده مقاله:

کمیابی منابع در جهان امروز یکی از موضوعات اساسی و با اهمیت تلقی می‌گردد و اقتصاد دانان برتر جهان این روند را از چالش‌های بزرگ اقتصاد آینده جوامع قلمداد می‌نمایند. مبحث مصرف و بهینه مصرف کردن منابع محدود با جهت گیری‌های مختلف و گوناگونی مورد توجه دانشمندان مختلف در حوزه‌های مختلف قرار گرفته است. این جهت گیری‌ها هر کدام به بخشی از ابعاد مصرف اشاره نموده است ولی تاکنون یک مدل جامع و یکپارچه با عنوان الگوی مصرف منابع در سطح کلان ارایه نشده است. در این مقاله، الگوهای تولید، توزیع، مصرف و رویکردهای کاهش، بازیابی، مصرف دوباره در قالب ماتریس رویکرد - الگو بررسی می‌شود. همچنین ابعاد و شاخص‌های مدل با استفاده از فرهنگ اسلامی مصرف شناسایی و با استفاده از یک متدولوژی نوین تحت عنوان مدل‌سازی ساختاری تفسیری (ISM) روابط بین ابعاد و معیارهای مدل مذکور تعیین و بصورت یکپارچه مورد تحلیل قرار می‌گیرد. نتایج مدل‌سازی این تحقیق نشان می‌دهد که مدل یکپارچه اقتصادی مصرف منابع در برگیرنده چهار بُعد دولت (سیاستگذاری مدیریت منابع)، خانواده (اصلاح رفتار مصرف کننده)، بنگاه (بهره گیری مناسب از منابع در فعالیت‌های اقتصادی) و نهادهای عمومی (فرهنگ سازی اجتماعی و عمومی) است که تعامل این ابعاد، نیاز به وجود ماتریس تعامل الگوها و رویکردها دارد. همچنین شاخص‌های فرهنگ اسلامی مصرف راهکاری برای برون رفت از بحران مصرف در جهان خواهد بود.

کلیدواژه‌ها:

الگوی اقتصادی مصرف منابع، طراحی مدل، ISM

^۱ دانشجوی دکترای اقتصاد، دانشگاه لیاچفسکی، (erasolinejad@gmail.com)

امکان تاسیس اخلاق پزشکی بر مبانی حکمت متعالیه

محمد بیدهندی^۱، محسن شیرواند^۲

چکیده مقاله:

امروزه پزشکی نوین و ورود تکنولوژی‌های پیچیده و جدید در حوزه مسائل انسانی، دغدغه‌هایی را فرا روی اندیشمندان علم اخلاق نهاده که کانون توجه آنها را بر مسائل اخلاق پزشکی معطوف کرده است. این اندیشمندان در تلاش‌اند به موازات پیشرفت‌هایی که در حوزه پزشکی صورت می‌گیرد، مسائل اخلاقی و مهم‌تر از آن مبانی فلسفی اخلاق پزشکی از محوریت خاصی برخوردار گردد. در این بین نظام فلسفی حکمت متعالیه با ارائه ژرف‌ترین مبانی فلسفی که از منابع قرآنی و روایی بهره جسته است، به پردازش مسائل اخلاق پزشکی پرداخته است. در پرتو آموزه‌های فلسفی همچون اصل حرکت جوهری، قاعده جسمانیه الحدوث و روحانیه البقاء بودن نفس، مسأله اُبس بعد اُبس، اخلاق پزشکی از سامانی فلسفی و عقلانی برخوردار خواهد شد. با ابتناء اخلاق پزشکی بر مبانی فلسفی حکمت متعالیه سوی بهره مندی این حوزه از بنیادهای ژرف فلسفی، به دو چالش عمده پزشکی نوین یعنی بحث «سقط جنین» و «اهداء عضو» پاسخی فلسفی داده می‌شود.

کلیدواژه‌ها:

اخلاق پزشکی، حکمت متعالیه، حرکت جوهری، سقط جنین، اهداء عضو

^۱دانشیار گروه الهیات و فلسفه اسلامی دانشگاه اصفهان.

^۲ دانشجوی دکتری فلسفه اخلاق زیستی، دانشگاه فدرال کاران، (shiravandmohsen@yahoo.com).

همکاریهای امنیتی ایران و روسیه؛ چشم انداز آینده

سمیه پسندیده^۱

چکیده مقاله:

ایران و روسیه در دوره پس از جنگ سرد، با درک وضعیت ژئوپلتیک، نیازهای داخلی متقابل و نیازهای محیط پیرامونی خود بستر مناسبی را برای همکاری پیدا کرده‌اند، اما هنوز آنچنان که باید، گسترش نیافته است. با توجه به وضعیت جغرافیای و منافع ملی دو کشور، یکی از زمینه‌های مناسب جهت توسعه همکاریها میان ایران و روسیه، تعاملات در زمینه تامین نیازهای امنیتی است. در صورت توسعه هرچه بیشتر روابط و همکاریهای استراتژیک بین روسیه و ایران منافع امنیتی منطقه با ضریب موفقیت بالاتری تامین خواهد شد. مقاله پیش رو با روش توصیفی-تحلیلی و با هدف بررسی روابط امنیتی تهران و مسکو و همچنین نگاه دو دولت به یکدیگر، و توسعه همکاریهای آنها را مورد بررسی قرار می‌دهد. در این نوشتار بررسی می‌گردد که چرا ثبات و امنیت در منطقه باید در نتیجه همکاری ایران و روسیه تامین گردد و تعامل سازنده ایران و روسیه است که ثبات و امنیت منطقه را در پی خواهد داشت.

کلیدواژه‌ها:

ایران، روسیه، روابط امنیتی، تامین امنیت، ژئوپلتیک، تهدیدات امنیتی

^۱دانشجوی دکتری - رشته متدولوژی علوم سیاسی، دانشگاه دولتی تربیت مدرس مسکو،
(somayeh_pasandide@yahoo.com)

بررسی نظریه‌های حل و فصل غیرخشونت‌آمیز منازعات سیاسی و تبیین جهان‌بینی‌های پیشینی آن‌ها

وحید حسین زاده^۱

چکیده مقاله:

امروزه در جامعه‌شناسی سیاسی روش‌هایی که بر اساس آن‌ها منازعات سیاسی بدون استفاده از ابزارها و نموده‌های خشن حل و فصل می‌گردد، «روش‌های هنجار محور» یا «غیرخشونت‌آمیز» خوانده می‌شود. در این نوشتار روش‌های حل و فصل غیرخشونت‌آمیز منازعات سیاسی، مبتنی بر دو نوع جهان‌بینی مورد تحلیل و واکاوی قرار گرفته‌اند که تحت عناوین «مکتب‌انسان‌گرا» و «مکتب‌شریعت‌گرا» نام‌گذاری شده‌اند. ابتدای روش‌های غیرخشونت‌آمیز بر جهان‌بینی‌های گوناگون، موجب تفاوت تأثیرات سیاسی و اجتماعی آن‌ها است. نوشتار حاضر به دنبال پاسخگویی به این پرسش اساسی است که «مکتب‌انسان‌گرا در حل و فصل غیرخشونت‌آمیز منازعات سیاسی چه تفاوتی با مکتب شریعت‌گرا، از حیث ماهیت روش‌ها و نتیجه آنها، می‌تواند داشته باشد؟». این مقاله با روشی توصیفی-تحلیلی و با ابزار گردآوری اسنادی سعی دارد تا با دسته‌بندی روش‌های مذکور بپردازد. پس از بررسی این دو جهان‌بینی به این نتیجه خواهیم رسید که مکتب شریعت‌گرا _ که به جای آموزه‌های انسانی بر آموزه‌های وحیانی استوار است _ با محور قراردادن خداوند در همه امور به ویژه در حل و فصل منازعات می‌تواند منشاء اثرات شگرفی از جمله: مرجعیت قدرت لایزال الهی، فرازمانی و فرامکانی بودن اصول، تضمین توفیق درنیل به نتایج، تکلیف محوری و تأثیر بر تمامی مراحل منازعه گردد.

کلیدواژه‌ها:

منازعه سیاسی، حل و فصل، غیرخشونت‌آمیز، مکتب‌انسان‌گرا، مکتب‌شریعت‌گرا

^۱دانشجوی دکتری علوم سیاسی، دانشگاه دولتی لویاجفسکی- نیژنی نوگوراد،
(vahid۸۳۱۵@gmail.com)

تحلیل و بررسی معیارهای کیفیت و اثربخشی یادگیری الکترونیکی در آموزش دانشگاهی

مهدی واحدی^۱

چکیده مقاله:

امروزه فناوری اطلاعات و ارتباطات به عنوان بخش جدایی ناپذیر و تلفیق شده محیط کار و کلاس درآمده و شیوه های کسب و کار، برقراری ارتباط و یادگیری را تغییر داده است. هنر و علم تعلیم و تربیت با رشد فناوری اطلاعات و ارتباطات تلفیق شده و رویکرد جدیدی در یادگیری را به نام "یادگیری الکترونیکی" به وجود آورده است. در حال حاضر یادگیری الکترونیکی مفهومی مهم در آموزش عالی است و دانشگاه های متنوعی بصورت از راه دور و مجازی ایجاد شده که نمایانگر این نیاز جهانی به آموزش است. با یادگیری الکترونیکی امکان "یادگیری بدون محدودیت زمانی و مکانی" متناسب با نیازهای دانشجو فراهم می شود. نوشتار حاضر تحلیلی است بر معیارهای کیفیت و اثربخشی یادگیری الکترونیکی در آموزش عالی که تلاش می کند با بررسی ادبیات موجود در این زمینه به یک جمع بندی مناسب که بتواند راهنمای عمل باشد دست یابد. با توجه به مبانی نظری و پژوهش هایی که مورد بررسی قرار گرفته اند، می توان نتیجه گرفت که ویژگی هایی از قبیل فعال بودن یادگیرنده، یادگیرنده محوری، تعامل، در نظر گرفتن تفاوت های فردی یادگیرندگان، انعطاف پذیری، ارائه بازخورد و ارزشیابی با استفاده از قابلیت های فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) از معیارهای کیفیت و یادگیری اثربخش در محیط یادگیری الکترونیکی است.

کلیدواژه ها:

یادگیری الکترونیکی، اثربخشی، کیفیت، فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)

^۱ دانشجوی دکتری تکنولوژی آموزشی، دانشگاه فدرال کازان، (mv2958@gmail.com).

بررسی وضعیت قابلیت های چابکی سازمانی

سجاد سمیع پور^۱

چکیده مقاله:

تغییر از بزرگترین خصوصیات سازمان ها و موسسات در حوزه رقابتی است. با آغاز قرن بیست و یکم سازمان ها تغییرات اساسی را پیرامون خود تجربه کرده اند. این موقعیت منجر به آن شده که بسیاری از سازمان ها در اولویت های کسب و کار و دید گاه های استراتژیک خود تجدید نظر کنند و تأکید بیشتری بر سازگاری با محیط کسب و کار و پاسخ به نیاز های مشتری از طریق روش های نوین همکاری و سازمان های مجازی قرار دهند. امروز سازمان ها برای پاسخ به این چالش ها رویکرد نوینی به نام چابکی سازمانی را توسعه داده اند، که برای چابکی در هر سازمان معمولاً چندین قابلیت در نظر گرفته می شود که ایجاب می کند سازمان این قابلیت ها را مد نظر داشته تا جای ممکن آن را درون خود پرورش و تقویت نماید. در این تحقیق سعی بر این است که نشان داده شود که آیا قابلیت های چابکی سازمانی در بندر نوشهر مطلوب است یا خیر؟ بدین منظور با بررسی اولیه ۴ متغیر مستقل پاسخگویی، شایستگی، انعطاف پذیری و سرعت با طراحی پرسشنامه و جمع آوری داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS، داده ها مورد تحلیل قرار گرفته و به این نتایج رسیدیم که بندر نوشهر دارای قابلیت های چابکی مطلوب نیست و بین وضع موجود و وضع مطلوب آن شکاف وجود دارد.

کلیدواژه ها:

بندر نوشهر، چابکی، قابلیت های چابکی

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی هوا و فضا، دانشگاه فدرال کازان، (samipour@mail.ru).

ششمین همایش علمی
دانشجویان ایرانی در
فدراسیون روسیه

[بخش علوم تجربی و مطالعات مهندسی]

تراریزش گردو با واسطه آگرو باکتریوم به منظور انتقال ژن های گزارشگر *GUS* و *Fld*

محمد علی شیخ بیگ گوهرریزی^۱

چکیده مقاله:

تولید جنین های سوماتیکی تراریخت تراریخت گردو (*Juglans regia L.*) با واسطه سویه های آگروباکتریوم C۵۸، LBA۴۴۰۴ و EHA۱۰۱ و پلاسمید pBI۱۲۱ و -p۶u-ubi-FVTI آگروباکتریوم بررسی شد. پلاسمید pBI۱۲۱ حاوی ژن های گزارشگر *GUS* و *NPTII* به ترتیب با پیشبرهای CaMV۳۵S و NOS می باشد. پلاسمید -p۶u-ubi-FVTI حاوی ژن *Fld* و *hpt* به ترتیب با پیشبرهای CaMV۳۵S و NOS می باشد. ابتدا ریزنمونه ها با محلول باکتری آلوده و هم کشتی انجام شد. تظاهر ژن *gus* در جنین های سوماتیکی، بیانگر انتقال موفقیت آمیز ژن *gus* بود. نتایج نشان داد که تعدادی از ریزنمونه های تیمار شده با سویه LBA۴۴۰۴ حاوی پلاسمید -p۶u-ubi-FVTI در مقایسه با شاهد در محیط انتخابی از رشد و نمو بیشتری برخوردار بودند بطوریکه ریزنمونه های شاهد بعد از مدتی کاملاً از بین رفتند و تعدادی از نمونه های آلوده شده با آگروباکتریوم زنده ماندند. نتایج حاصل از این تحقیق که اولین تجربه انتقال ژن به گردو در کشور می باشد حاکی از امکان انتقال موفقیت آمیز ژن های با ارزش به این گیاه می باشد.

کلیدواژه ها:

انتقال ژن، جنین سوماتیک، مهندسی ژنتیک

^۱ دانشجوی دکترای بیوتکنولوژی و نانوبیوتکنولوژی، دانشگاه تیمیر یازوف، (sheikhbeig@gmail.com).

تهیه دانه های آلزینات پوشش داده شده با کیتوسان حاوی داروی پروپرانول هیدوکلراید

محسن صمیمی^۱

چکیده مقاله:

در تحقیق حاضر دانه های هم اندازه و کروی کلسیم آلزینات حاوی داروی پروپرانول هیدروکلراید از محلول های غلیظ (با ویسکوزیته بالای) سدیم آلزینات با روشی ترکیبی از فرایند الکترواسپری و ژل شدن یونی تهیه شده است. پارامترهای متوسط اندازه ذرات، درصد بارگیری دارو و پروفایل آزادسازی در محیط شبیه سازی شده معده (HCl, pH = ۱,۵) و شبیه سازی شده روده کوچک (pH = ۶,۸) مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفت. به علاوه رفتار تورمی دانه های آلزینات و تاثیرات فاکتورهای مختلف از قبیل غلظت آلزینات و حضور کیتوسان بر روی خصوصیات دانه ها مورد بررسی قرار گرفت. افزایش غلظت آلزینات و استحکام بخشی شبکه با پوشش دهی ذرات با کیتوسان منجر به افزایش بازده بارگیری دارو، متوسط اندازه ذرات و همچنین کاهش نرخ آزادسازی دارو در هر دو pH گردید. البته هر چند در محیط شبیه معده نرخ رهائش دانه های پوشش داده شده در مقایسه با دانه های بدون پوشش به صورت محسوس کاهش نداشت. نتایج نشان می دهد که دانه های آلزینات و دانه های آلزینات پوشش داده شده با کیتوسان تورم بالایی در محیط شبیه روده کوچک و تورم بسیار پایینی در محیط شبیه معده دارد.

کلیدواژه ها:

آلزینات، کیتوسان، پروپرانول هیدروکلراید، الکترواسپری

^۱ دانشجوی دکترای مهندسی شیمی - بیونانوتکنولوژی، دانشگاه فدرال کازان،
(mohsen.samimi۳۱@gmail.com)

بررسی کارایی روابط تجربی برآورد تبخیر و تعرق پتانسیل در منطقه گرگان

نادر جندقی^۱

چکیده مقاله:

در این تحقیق آمار خام مورد نیاز از قبیل دمای متوسط، سرعت باد، تعداد ساعات آفتابی، حداقل رطوبت نسبی به صورت ماهانه در ایستگاه هاشم‌آباد گرگان برای یک دوره آماری ۱۱ ساله تهیه شد. سپس با استفاده از روابط تجربی تورنت‌وایت و بلانی‌کریدل اصلاح‌شده مقادیر تبخیر و تعرق پتانسیل به صورت ماهانه، فصلی و سالانه برای ایستگاه هاشم‌آباد برآورد گردید. این مقادیر همچنین با روش پنمن-فائو-مانتیت به عنوان روش استاندارد با استفاده از نرم‌افزار کراپ‌وات محاسبه گردید. جهت مقایسه و تعیین اختلاف معنی‌داری بین ۳ تیمار مختلف از آزمون F استفاده شد. نتایج آزمون F مبین آن است که در بیشتر ماه‌ها و تمام فصول روش بلانی‌کریدل اصلاح‌شده می‌تواند به جای روش استاندارد مورد استفاده قرار گیرد و اختلاف آماری بین آنها وجود ندارد. در بررسی مقادیر سالانه نیز مشخص شد بین روش بلانی‌کریدل اصلاح‌شده با روش استاندارد اختلاف آماری وجود ندارد، اما بین روش تورنت‌وایت با روش استاندارد اختلاف آماری مشاهده شد.

کلیدواژه‌ها:

تبخیر و تعرق پتانسیل، پنمن-فائو-مانتیت، تورنت‌وایت، بلانی‌کریدل اصلاح‌شده

حل مدل ریاضی ایرفویل ارتعاشی در جریان غیرچسبنده ی چرخشی

صادق امیرزادگان^۱

چکیده مقاله:

در این تحقیق با استفاده از روشهای اجزای محدود ابتدا مدلایرودینامیکی مسئله حل شده و سپس با استفاده از توزیع فشار بدست آمده حول ایرفویل، نیروی لیفت و ممان ایرودینامیکی وارده به مقطع بال محاسبه شده و با توجه به مدلسازی فیزیکی بال، نحوه ی حرکت آن بدست می آید. در واقع ما در حل ایرودینامیکی مسئله با استفاده از روشهای اجزای محدود، با یک مدل غیر خطی برخورد میکنیم که به صورت بازگشتی (iterative) حل شده و سپس با توجه به نیروی برآ و گشتاورهای ایرودینامیکی محاسبه شده، این نیروها و گشتاورها را بر حسب زاویه ی حمله محاسبه میکنیم. سپس این نیروها و گشتاورها که تابعی از زاویه ی حمله هستند را وارد معادلات دینامیکی کرده و شکل حرکت انتقالی و دورانی ایرفویل بدست می آید. در این مسئله یک ایرفویل naca۲۴۱۲ بررسی میشود که با سرعت ۱۲۰ m/s در شرایط اتمسفر استاندارد حرکت میکند. جریان حول این ایرفویل از نوع غیرچسبنده و چرخشی و تراکم پذیر است. همچنین span و chord این بال برابر واحد و جرم آن ۱۵۰ کیلوگرم در نظر گرفته شده است.

کلیدواژه ها:

ایرفویل ارتعاشی، المان محدود، جریان غیرچسبنده ی چرخشی، معادلات سیالاتی
اولر

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی هوافضا، دانشگاه صنعتی کازان (توپولف).

(sadegh_russia@yahoo.com)

روش خارج کردن اشیاء در مدار با استفاده از سیستم های کابلی

خشایار باقری^۱

چکیده مقاله:

خروج اجسام فضایی به این گونه است که جسم نسبت به مدار پایینی خروج پیدا کرده و به مدار بعدی می رود و این وظیفه توسط آخرین مرحله یعنی موشک حامل تحقق میابد. در این مقاله طرح موثر خروج از مدار که در آن به جای موشک حامل از سیستم کابلی و خروج از مدار بدون موتور انجام میپذیرد بررسی شده است. نیروی کشش کابل متصل نقش واکنشی نیروی موشک حامل را بازی میکند. با افزایش ارتفاع و سرعت جسم پرنده و دستیابی به طول کابل موردنظر سیستم به حالت دوران با سرعت زاویه ای حول مرکز جرم درآمده و وقتی سیستم در چرخش در جهت عمود بر مدار قرار بگیرد سیستم کابلی آزاد شده و جسم به مدار بعدی پرتاب میشود. برای حل این مسئله روشهایی نسبت به حرکت پارامترها بررسی شده بودند که خود لازمه ای برای تعیین گشتاور لازم در کابل اند. برای محاسبه پارامترها نیز تحلیلهای مرتبتی بدست آمده که برای هر مدار و جسم منتقل شونده به آن اتفاق میافتد. با محاسبات این روش و تغییر در خصوصیات سرعت و جرم سوخت که لازمه خروج اجسام فضایی از مدار است ارزش این روش و تاثیر آن بیش از گذشته مشخص گردید.

کلیدواژه ها:

سیستم کابلی، اجسام فضایی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مکانیک کاربردی، دانشگاه دولتی تکنولوژی هوایی مسکو - مانی،

(khashayaras@yahoo.com)

تونل باد دارای دو سطح مقطع

سجاد سمیع پور^۱

چکیده مقاله:

در ایروودینامیک تجربی یکی از وسایلی که کارایی خود را به صورت کامل به نمایش گذاشته تونل باد است. اهمیت تونل باد در تحقیقات و ساخت قطعات ایروودینامیکی به حدی است که بدون وجود آن، امکان به ثمر رسیدن اغلب طرح های صنایع و علوم هوافضایی وجود ندارد و حتی می توان ادعا نمود که تقریباً هیچ طرح عمده ای در صنایعی که در ارتباط با جریان سیالات گازی است، بدون استفاده از این وسیله به نتیجه نرسیده است. همه ی تونل بادهای موجود دارای یک سطح مقطع می باشند و برای یک سری خاص از آزمایش ها استفاده می شوند. طرح این جانب دارای دو سطح مقطع می باشد که می توان از آن هم در رژیم مادون صوت سرعت پایین و هم در رژیم مادون صوت سرعت بالا استفاده نمود. مشکل اساسی این تونل برهم کنش دو سطح مقطع روی هم می باشد که با محاسبات پیچیده و به دست آوردن شکل ایده آل رابط بین دو سطح مقطع می توان این مشکل را حل کرد و اتلاف انرژی را به حداقل رساند. تونل باد مورد نظر دارای دو سطح مقطع شش متر مربعی با سرعت متوسط ۵۰ متر بر ثانیه و دو متر مربعی با سرعت متوسط ۱۱۰ متر بر ثانیه است؛ که می توان از سطح مقطع بزرگ تر برای تست تونل باد اتومبیل و از سطح مقطع کوچک تر برای اجسام کوچکتری که با سرعت بالاتری کاربرد دارند؛ استفاده کرد.

کلیدواژه ها:

تونل باد، سطح مقطع، رژیم مادون صوت، ایروودینامیک

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی هوا و فضا، دانشگاه هوافضای کازان، (samipour@mail.ru).

مدل های ریاضی حرکت دینامیکی اجسام فضایی و کاربردهای عملی آن

امیرحسین پرورش ریزی^۱

چکیده مقاله:

اولین سیستم کابلی در فضا نزدیک به ۱۰۰ سال قبل در سال ۱۸۹۵ توسط سیکلووسکیم در مقاله ای به نام "فضای خالی بین زمین و آسمان" برای اولین بار مطرح گردید. برای توسعه و عملیاتی کردن تئوری فوق بررسی جامع مدل‌های ریاضی حرکت دینامیکی اجسام فضایی باید مورد نظر قرار بگیرد. دلیل این کار وجود روشهای مختلف برای بررسی این مدل‌ها توسط دانشمندان متعدد و وجود روشهای مختلف میباشد. در این مقاله برای حل این مشکل، مدل دینامیکی سیستم کابلی در ۲ حالت مدارهای دایره ای و مدارهای بیضوی و کنترل و مدل سازی حرکت اجسام در فضا در ۲ مدار فوق مورد بررسی قرار میگیرد. در مقالات دیگر مدل‌های حرکت غیر کنترلی سیستم کابلی در مدارهای دایره ای و بیضوی مورد بررسی قرار گرفته است، اما در این مقاله سیستم کابلی کنترلی در مدارهای فوق و همچنین جابجایی اجسام فضایی و فرود اجسام از مدار به زمین ذکر و کاربردهای آن مورد بررسی قرار میگیرد. نتایج بدست آمده از محاسبات و مدل سازی ریاضی فایده کاربرد توسعه مدل‌های ریاضی برای حل مساله های دینامیکی حرکت کنترلی اجسام فضایی را به وضوح نشان می دهد.

کلیدواژه ها:

سیستم کابلی، مدل‌های ریاضی حرکت دینامیکی، مدارهای دایره ای و مدارهای بیضوی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مکانیک کاربردی، دانشگاه دولتی تکنولوژی هوایی مسکو - مانی،
(iparvaresh@gmail.com)

مطالعه عمر و زوال خستگی در پروانه کامپوزیتی شناور ها

نعمت دارابی^۱

چکیده مقاله:

خستگی به عنوان یک پدیده مکانیکی مخرب علاوه بر سازه‌های زمینی بر روی سازه‌های دریایی نیز تاثیر بسزایی دارد. پروانه‌ها در شناورها اغلب به عنوان سیستم پیش‌برنده بکار گرفته می‌شوند و بواسطه عملکرد و شرایط محیطی ویژه خود از جمله سازه‌هایی هستند که تحت تاثیر بارهای خستگی واقع می‌شوند. امروزه استفاده از پروانه‌های کامپوزیتی از رشد قابل توجهی در صنایع پیشتاز و مهم دریایی مانند شناورهای نظامی برخوردار می‌باشد. بنا به دلایلی که ارائه خواهد شد مدل مناسب مد نظر در این تحقیق مدل تنزل سفتی می‌باشد. این مدل ابتدا بر روی یک نمونه ساده اعمال گردیده و با مقایسه با مقالات موجود اعتبارسنجی شده است. بارگذاری روی پروانه‌ی شناور بصورت دو سناریوی عملیاتی مختلف به شکل آماری برحسب سرعت‌های مختلف شناور بیان شده و به نیروی تراست و فشار هیدرودینامیک تبدیل گردیده است. این بارگذاری در تحلیل اجزای محدود بر روی مدل پروانه مورد نظر اعمال شده است. نتایج تحلیل اجزای محدود پروانه جهت محاسبه تنش موثر در لمینیت پره مورد استفاده قرار گرفته است و این تنش نهایتاً در محاسبه عمر خستگی پروانه اعمال می‌گردد.

کلیدواژه‌ها:

پروانه کامپوزیتی، بارگذاری خستگی، تخمین عمر خستگی، تحلیل اجزای محدود

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، دانشگاه فدرال کازان، (nematdarabi@gmail.com)

اندازه‌گیری زمان واهلش برخوردی گازهای SO_2 و SF_6 با استفاده از طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری

محمد رضا محبی فر^۱، جواد خلیل زاده، باقر دیبایی

چکیده مقاله:

ناحیه فروسرخ میانی ($25-2/5 \mu m$) یکی از پنجره‌های اتمسفر برای امواج الکترومغناطیس بوده و بیشتر گازهای شیمیایی در ناحیه فروسرخ میانی و بخصوص ناحیه $9-11 \mu m$ دارای خطوط جذبی قوی می‌باشند، این ناحیه از طیف الکترومغناطیس برای آشکارسازی مواد شیمیایی و گازها از طریق طیف سنجی فروسرخ استفاده می‌شود. در این تحقیق تجربی زمان واهلش برخوردی گازهای SO_2 و SF_6 به روش طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری اندازه‌گیری شده است. یک سلول آشکارسازی فوتوآکوستیک لیزری به منظور بررسی تجربی تغییرات سیگنال و فرکانس تشدید در انواع گازهای بافر هلیوم، نیتروژن، آرگون و همچنین با تغییر فشار آن‌ها ساخته شد. با استفاده از این روش زمان واهلش برخوردی که منشاء پدیده فوتوآکوستیک است، اندازه‌گیری شد. نشان داده شد که فشار گاز بافر تأثیر چشمگیری در زمان فروافت برخوردی گازها، از جمله SO_2 و SF_6 دارد و در هر سه بافر زمان فروافت برخوردی گازهای SO_2 و SF_6 به ترتیب از مرتبه میلی ثانیه و ۱۰۰ میکروثانیه است.

کلیدواژه‌ها:

طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری، زمان واهلش، واهلش برخوردی، تشدیدگر صوتی، آشکارسازی گازهای شیمیایی

^۱ دانشجوی دکتری فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لواچوفسکی). (mmohebifar@gmail.com)

بررسی تأثیر میدان الکتریکی بر جوانه زنی و رشد بذر Medicago sativa یونجه سویه

فاطمه مذهب جعفری^۱، محمدرضا محبی فر^۲، صابر ایمانی

چکیده مقاله:

در این راستا در این تحقیق به بررسی تأثیر میدان الکتریکی و مغناطیسی بر رشد بذر یونجه پرداخته شده است. در این آزمایش چهار ولتاژ $V_1=1$ ، $V_2=3$ ، $V_3=5$ و $V_4=7$ ولت بعنوان عامل اصلی در دو سطح زمانی $h_1=2,5$ و $h_2=5$ ساعت در کنار نمونه شاهد مورد آزمایش قرار گرفت. تمام اندازه‌گیری‌ها توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و صفات معنی‌دار با از آزمون دانکن در سطح احتمال ۱ درصد مورد مقایسه قرار گرفتند. بررسی نتایج نشان می‌دهد که بیشترین درصد جوانه زنی متعلق به تیمار V_2h_2 و V_4h_1 است. بیشترین و کمترین طول ریشه متعلق به تیمار V_4h_1 و گروه شاهد بوده است. میدان الکتریکی بطور موثری روی طول ریشه تأثیر داشته و موثرترین تیمار V_4h_1 بود. بیشترین وزن تر گیاه در تیمار ۷ ولت و $2/5$ ساعت بدست آمد. بیشترین و کمترین وزن خشک گیاه چه برترتیب متعلق به تیمار V_4h_1 و تیمار شاهد بوده است. بیشترین و کمترین ضریب سرعت جوانه‌زنی متعلق به تیمار V_2h_1 و V_4h_1 می‌باشد. بیشترین بنیه بذر متعلق به تیمار ۷ ولت و $2/5$ ساعت بوده است. نتایج این مقاله نشان داد میدان الکتریکی در رشد صفات و جوانه زنی بذر یونجه محلی تأثیر بسزایی داشته است و می‌توان با این تیمارها به بذرها ی مناسب بر شرایط جوی منطقه دست یافت.

کلیدواژه‌ها:

میدان الکتریکی، رشد، یونجه، طول ساقه

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیک، دانشگاه دولتی نیزی نی نوگورود (لواچوفسکی)،

[fatemeh.mj@gmail.com]

^۲ دانشجوی دکترای فیزیک، دانشگاه دولتی نیزی نی نوگورود (لواچوفسکی)، (mmohebigar@gmail.com)

بهینه سازی حرکت ربات ماهی با باله‌های موج‌دار

حمید ملاح^۱

چکیده مقاله:

یکی از راه‌های حفظ محیط زیست و افزایش کارایی سیستم‌ها الهام‌گیری از طبیعت در طراحی مکانیزم‌های مورد نیاز بشر است. برای حرکت در آب ماهی‌های مختلف از مکانیزم‌های متفاوتی استفاده می‌کنند، از جمله آنها ماهی‌های باله موجی هستند که با استفاده از تولید موج در باله‌های خود یک رانش یکنواخت و کم‌صدا را ایجاد می‌نمایند و این می‌تواند در قایق‌های حساس مورد استفاده قرار گیرد. در بهینه‌سازی مکانیزم ربات‌های باله موجی باید به هر دو مسئله سینماتیک و دینامیک باله‌های آنها پرداخت که ابتدا باید ساختمان ربات‌های باله موجی و مکانیزم حرکت آنها را بررسی کنیم و سپس پارامترهایی که دخیل در شکل حرکت و مقدار نیروی پیشران هستند را تحلیل نماییم. در مقاله پیش رو مدل ریاضی باله‌های این نوع ربات ماهی از تحلیل سینماتیکی بدست می‌آید که نمودار فضای کاری و یک راندمان سینماتیکی به ما می‌دهد و با استفاده از الگوریتم ژنتیک این راندمان را افزایش می‌دهیم. در ادامه به تحلیل دینامیکی ربات ماهی می‌پردازیم و با کمک دینامیک سیالات محاسباتی و حل معادلات حاکم، جریان اطراف باله‌ها را آنالیز و تحلیل می‌کنیم. این تحلیل به صورت دوبعدی و با روش حجم محدود انجام شده است و چون شکل باله‌های ربات در هر گام زمانی تغییر می‌کند از روش جاسازی شبکه‌ها که در هر گام زمانی شبکه جدید با خصوصیات جدید را تولید می‌کند، استفاده می‌کنیم. با بدست آوردن فشار طراحی بهینه‌سازی دوم شروع می‌شود و به ما کمک می‌کند تا با تغییر پارامترهای طراحی بیشترین نیروی پیشران را تولید کنیم.

کلیدواژه‌ها:

ربات ماهی، باله موجی، CFD، بهینه‌سازی، ناویراستوکس

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، دانشگاه فدرال کاران، (hamid.malah@gmail.com)

آنالیز فشار در طول پمپاژ جهت ایجاد شکستگی هیدرولیکی به منظور افزایش تولید

عزیزاله خرمالی^۱

چکیده مقاله:

تجزیه و تحلیل فشار در طول انجام شکستگی هیدرولیکی به عنوان یک روش قدرتمند برای یک درک جامع از فرایند شکستن هیدرولیکی سازند به شمار می آید. ثبت فشار چاه، یک اندازه گیری ارزان برای تشخیص و بررسی وضعیت شکستگی است. تحلیل ویژه فشار بیان کننده یک شاخص کیفی رشد شکستگی، و تخمین پارامترهای شکستگی اولیه است. واکنش فشار در زمان بسته شدن شکستگی تا حد زیادی با میزان هرز روی سیال کنترل می شود. با آنالیز فشار در این بازه می توان بازده سیال و ضریب هرز روی سیال را پیش بینی کرد. این پارامترها از نمودار افت فشار بر حسب تابع تخصصی از زمان تعیین می شوند، که معمولاً به عنوان نمودار G شناخته می شوند. کاهش فشار خالص در طول دوره رشد اولیه، یک شکستگی سریع را یا در صفحه افقی یا در صفحه عمودی نشان می دهد. بعد از طول دوره رشد اولیه، افزایش فشار خالص با شیب کم در نمودار لگاریتمی، حاکی از شکستگی عمودی گسترش در طول ارتفاع با رشد محدود شده است. اگر کاهش در میزان رشد فشار مشاهده شود، رشد ارتفاع شکستگی در $barrier\ zone$ را باید انتظار داشت. فشار خالص در طول دوره رشد ارتفاع توسط اختلاف در $stress$ بین مخزن اصلی و مناطق نفوذ اداره می شود.

کلیدواژه ها:

آنالیز فشار، شکستگی هیدرولیکی، رشد شکستگی، هرز روی سیال، فشار خالص، نمودار افت فشار

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی معدن سن پیترزبورگ،

(aziz.khormaly.put@gmail.com)

آشکارسازی دقیق و سریع آلاینده‌های زیست محیطی SO_2 و NO_2 به روش طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری

فاطمه مذهب جعفری^۱، محمدرضا محبی فر^۲، جواد خلیل زاده

چکیده مقاله:

در این تحقیق تجربی آشکارساز فوتوآکوستیک لیزری آزمایشگاهی، طراحی و ساخته شده و آلاینده‌های زیست محیطی SO_2 و NO_2 آشکارسازی گردیدند. حساسیت و سرعت این سیستم برای آشکارسازی این دو آلاینده اندازه‌گیری شد. همچنین تغییرات فرکانس تشدید به ازای افزایش فشار گازهای بافر نیتروژن، آرگون، هوا و هلیوم مورد بررسی قرار گرفت. آزمایش‌ها نشان داد علاوه بر سرعت بسیار بالای آشکارسازی، حساسیت سیستم برای دو آلاینده محیطی SO_2 و NO_2 به ترتیب 353 ppb و 963 ppb است. نشان داده شد که با افزایش فشار گاز بافر، فرکانس تشدید در مورد بافرهای نیتروژن، آرگون و هوا تغییر چندانی ندارد، ولی در مورد گاز بافر هلیوم، فرکانس تشدید علاوه بر اینکه در محدوده سه گاز مورد آزمایش نیست، با افزایش فشار رشد هم می‌کند. نویزهای سیستم با تعبیه دو محفظه بافر حذف شده و این سیستم آشکارسازی را برای تعیین دقیق‌تر و حساس‌تر نوع و غلظت آلاینده‌های زیست محیطی مهیا می‌سازد.

کلیدواژه‌ها:

آشکارساز فوتوآکوستیک لیزری، آلاینده‌های زیست محیطی، حساسیت بالا

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لویاچوفسکی)،

[fatemeh.mj@gmail.com]

^۲ دانشجوی دکتری فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لویاچوفسکی)، (mmohebifar@gmail.com)

برآورد تراوایی نسبی مخازن کربناته با استفاده از پارامترهای فضای متخلخل موثر

محمد نورایی پور^۱، سید شهاب طباطبایی مرادی^۲

چکیده مقاله:

کاربرد گسترده مدلسازی سه بعدی زمین شناسی در فعالیتهای توسعه میدانهای نفت و گاز منجر به تحقق انتقال از مفهوم سنتی «فضای متخلخل کامل» به «فضای متخلخل موثر» گردیده است. مدل‌های پتروفیزیکی تطبیقی، برآورد تخلخل موثر و تراوایی موثر/فازی/نسبی را ممکن نموده است. مفهوم فضای متخلخل موثر، نفت، گاز و آب را در فضای موثر در نظر میگیرد، نه در حفرات باز. تراوایی نسبی/فازی از طریق اندازه گیری های پیچیده و زمانبر تعیین میگردد. میزان اندازه گیری های مغزه معمولاً برای تعیین ناهمگونی های سنگ مخزن کافی نیست. وابستگی مابین تخلخل موثر و تراوایی موثر با استفاده از مدل‌های پتروفیزیکی تخمین زده میشود. به کارگیری تخلخل موثر برای پیش بینی تراوایی نسبی و فشار مویینه از فعالیتهای مهم در طراحی های توسعه میادین هیدروکربوری میباشد. این کار نیاز به سرمایه گذاری فضایی خاصی همراه با صرف هزینه و زمان عملیاتی ندارد. در این مطالعه، با استفاده از داده های مغزه یکی از مخازن کربناته جنوب غربی ایران، و با به کارگیری روابط بین پارامترهای فضای متخلخل موثر و ساخت مدل پتروفیزیکی تطبیقی، تراوایی نسبی برآورد گردیده است.

کلیدواژه ها:

فضای متخلخل موثر، تراوایی نسبی، تخلخل موثر، اشباع باقیمانده آب، اشباع باقیمانده نفت

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،

(mohammad.nooraiepour@gmail.com)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی معدن سنت پترزبورگ،

(s.sh.tabatabaee@gmail.com)

حل مساله جدول زمانبندی با استفاده از الگوریتم رقابت استعماری و رنگ آمیزی گراف

نعیم رضاییان^۱

چکیده مقاله:

تهیه جدول زمانبندی دانشگاهی به عنوان نوعی خاص از مسائل زمانبندی است که یکسری رویداد یا منابع را در تعداد محدودی فاصله زمانی و مکانی با در نظر گرفتن شرایط و محدودیتها مشخصی انتساب می دهد. با توجه به افزایش تعداد دانشجویان، ایجاد رشته های جدید و کمبود فضاهای آموزشی، با محدودیتهای بسیاری برای ساخت یک برنامه کلاسی مناسب مواجه هستیم. از آنجایی که مسئله جداول زمانی، از جمله مسائل NP-Complete به شمار میرود و نیاز به استفاده از الگوریتمهای هوشمند جهت حل اجتناب ناپذیر است و با توجه به پیچیدگی مساله روش های مختلفی از جمله الگوریتم ژنتیک و الگوریتم کلونی مورچه ها و جستجو تابو (ممنوعه) برای حل مسئله پیشنهاد شده است در این مقاله با استفاده از دو الگوریتم رنگ آمیزی گراف و الگوریتم رقابت استعماری که به عنوان استراتژی بهینه سازی مبتنی بر تکامل اجتماعی سیاسی بشر می باشد در اینجا سعی نموده ایم با مدل سازی ریاضی این پدیده تاریخی نسبت به تهیه یک جدول زمانبندی بهینه اقدام شده است.

کلیدواژه ها:

جدول زمانبندی، الگوریتم رنگ آمیزی گراف-الگوریتم رقابت استعماری

^۱ دانشجوی کارشناسی فن آوری اطلاعات، دانشگاه دوستی ملل، (naeim.rezaeian@hotmail.com).

عوامل موثر بر ایجاد طوفان های گرد و غبار در خوزستان و اثرات زیست محیطی آنها

رحمان زندی^۱

چکیده مقاله:

حرکت شتابان کشورهای در حال توسعه بدون توجه به توسعه پایدار، سبب بروز مشکلات زیست محیطی بسیاری همچون طوفان های گرد و غبار (ریزگردها) شده است. هر چند که این پدیده یک پدیده طبیعی و حاصل عدم توازن انرژی در سطح کره زمین است اما دخالت نسنجیده انسان سبب تبدیل شدن این به یک بحران زیست محیطی شده است. در این پژوهش با استفاده از روشهای کتابخانه ای، میدانی و تصاویر ماهواره ای سعی بر آن شد که عوامل ایجاد طوفان های گرد و غبار و تاثیرات زیست محیطی آنها بررسی و در پایان نیز راهکارهای علمی و عملی داده شود. سرزمین مورد پژوهش جنوب غربی ایران (استان خوزستان) می باشد که یکی از مهمترین زیستگاه های انسانی و جانوری و گیاهی به شمار می رود و به دلیل داشتن ذخایر نفتی فراوان نقش مهمی را در اقتصاد کشور ایران دارا می باشد. نتایج نشان می دهد که جدای از عوامل طبیعی، عوامل انسانی نقش اساسی را در این پدیده بازی می کنند، کشورهای عربستان، ترکیه، سوریه، عراق، آمریکا و ایران با برنامه ها و سیاست های خود و دخالت در روند طبیعی این پدیده باعث تبدیل آن به یک بحران زیست محیطی شده اند. همچنین نتایج نشان می دهد می توان امیدوار بود با اجرای راهکارهای ارائه شده اثرات مخرب این پدیده را کاهش داده و آن را به شکل نرمال سابق باز گرداند.

کلیدواژه ها:

گرد و غبار، محیط زیست، استان خوزستان، بحران زیست محیطی

^۱ دانشجوی دکتری رشته ی GIS، دانشگاه فدرال کاران، (rahmanzandi@gmail.com)

مطالعه آماری پروژه اسید زنی در یکی از میادین نفتی ایران با استفاده از زنجیره مارکوف

سید شهاب طباطبایی مرادی^۱، محمد نورایی پور^۲

چکیده مقاله:

در حین عملیات سیمانکاری و تکمیل چاه تراوایی لایه تولیدی در اثر واکنش سیالات با سازند و یا رسوب ذرات جامد در فضاهای خالی، کاهش می یابد. این کاهش تراوایی منجر به کاهش قدرت تولید لایه می شود. جهت رفع این مشکل و افزایش قدرت تولیدی به انگیزش چاه اقدام می کنند. یکی از روش های رایج انگیزش چاه عملیات اسید کاری است که در طی آن از اسید های مختلف با توجه به شرایط فشار، دما و لیتولوژی لایه تولیدی، استفاده می شود. در این مطالعه داده های چاه آزمایشی ۸ چاه مخزن بنگستان یکی از میادین نفتی ایران، قبل و بعد از عملیات اسید کاری مورد مطالعه قرار گرفتند. بررسی این داده ها با استفاده از زنجیره مارکوف صورت گرفته است. زنجیره مارکوف یک سیستم ریاضی برای مطالعه احتمالات انتقال از یک حالت به حالت دیگر در یک پدیده تصادفی است. با توجه به نتایج مطالعه، عملیات اسید کاری چاههای مذکور با موفقیت همراه نبوده و ادامه عملیات اسید کاری در این چاهها و یا چاههای دیگر منطقه با سیستم مشابه اسید کاری توصیه نمی شود.

کلیدواژه ها:

انگیزش چاه، اسید کاری، زنجیره مارکوف

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی معدن سنت پترزبورگ،
(s.sh.tabatabaee@gmail.com)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،
(mohammad.nooraiempor@gmail.com)

اهمیت مفهوم فضای متخلخل موثر در توسعه میادین نفت و گاز

مسعود مستاجران گورتانی^۱، محمد نورایی پور^۲

چکیده مقاله:

در هیدرومکانیک زیرزمینی و توسعه میادین نفت و گاز، معادله چندفازی سیالات از تراوایی مطلق هوا و تخلخل باز به عنوان پارامترهای پایه استفاده می‌کند؛ بنابراین فرآیندهای فیلتراسیون در لایه‌ها تحت مفهوم فضای متخلخل مطلق نامگذاری گردیده است. این مفهوم متدلوژی همه‌فعالیت‌های تجربی را در علوم نفت و گاز معین کرده است. شرایط امروزه در مباحث تئوری و عملی توسعه میادین با مشکلات جدی روبروست. ذخیره نفت (گاز) و آب آزاد در نه در تخلخل باز، که در فضای متخلخل موثر با مفهوم بنیادی تخلخل موثر واقع شده است و بابت بهره‌گیری از آن، تراوایی فازی نفت (گاز) در اشباع باقیمانده آب سنجیده می‌شود. انتقال به این پارامترهای پایه‌ای کاملاً مفاهیم معادله چندفازی و نیاز به کمیت‌های ورودی را دچار تغییر می‌کند. این تغییر اجازه انتقال به مفهوم فضای متخلخل موثر را می‌دهد. در اینجا تعیین تخلخل مفید و تراوایی مفید و تراوایی نسبی و فشار مویینه بسیار حیاتی است. این مقوله امکان ساخت تکنولوژی‌های نوین توسعه را ایجاد می‌کند. برای نمونه در مخازن ناهمگون لایه‌ای، سیلاب زنی عمودی و مورب به دلیل افزایش فاکتور پوشش منجر به افزایش بازیابی نفت در پروسه جابه‌جایی می‌گردد.

کلیدواژه‌ها:

توسعه میادین نفت و گاز، فضای متخلخل مطلق، فضای متخلخل موثر

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،
(mostajerang.m@gmail.com)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،
(mohammad.nooraiempor@gmail.com)

به روش PPb شناسایی سریع بخارات هیدرات گازی با حساسیت اسپکتروسکوپی فوتوآکوستیک

محمد رضا محبی فر^۱، جواد خلیل زاده، باقر دیبایی

چکیده مقاله:

ناحیه فروسرخ میانی ($25-2/5 \mu\text{m}$) یکی از پنجره‌های اتمسفر برای امواج الکترومغناطیس بوده و بیشتر گازهای شیمیایی در ناحیه فروسرخ میانی و بخصوص ناحیه $9-11 \mu\text{m}$ دارای خطوط جذبی قوی می‌باشند، این ناحیه از طیف الکترومغناطیس برای آشکارسازی مواد شیمیایی و گازها از طریق طیف سنجی فروسرخ استفاده می‌شود. اندازه‌گیری غلظت گازهای آلاینده از جمله گاز SO_2 به روش طیف نگاری فوتوآکوستیک لیزری انجام گرفت. نتایج به دست آمده گویای آن است که محصولات گازی هیدراتی می‌توانند به روش طیف نگاری فوتوآکوستیک لیزری اندازه‌گیری شوند. در این کار تحقیقی امکان به کارگیری روش طیف نگاری فوتوآکوستیک لیزری در مورد انواع هیدرات‌های گازی به ویژه گازهای خطرناک و اهمیت آن مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج این تحقیق تجربی نشان داد علاوه بر سرعت بسیار بالای آشکارسازی، کمترین مقدار غلظت قابل اندازه‌گیری (حساسیت سیستم) برای گاز SO_2 از مرتبه ppb است. در انجام آزمایش‌ها از چیدمانی شامل یک لیزر دی اکسید کربن، سلول صوتی مجهز به دو صافی در دو انتها و سیستم آشکارسازی استفاده شده که قابلیت پرتابل شدن را دارد و لذا می‌تواند بعنوان یک سنسور در مراحل انتقال و ذخیره‌سازی هیدرات گازی به کار برده شود.

کلیدواژه‌ها:

آشکارسازی گازها، سنسور، گاز SO_2 ، هیدرات گازی

^۱ دانشجوی دکتری فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لواچوفسکی)، (mmohebifar@gmail.com)

بررسی و مطالعه اثر میدان الکتریکی بر رشد و گلزایی زعفران سویه *Crocus Sativus*

محمد رضا محبی فر^۱، صابر ایمانی، سعید رضایی زارچی

چکیده مقاله:

در این بررسی اثر سه ولتاژ $V_1=3$ ، $V_1=6$ و $V_1=9$ ولت در دو سطح زمانی $h_1=4$ و $h_2=8$ ساخته بر روی زعفران در سه تکرار مورد آزمایش قرار گرفت. برای این بررسی شاهد نیز در نظر گرفته شد که بر روی آن هیچ ولتاژی اعمال نشد. در این تحقیق مجموعاً از ۷ تیمار در قالب طرح اسپلیت پلات و طرح بلوک‌های کاملاً تصادفی استفاده شد. بررسی نتایج نشان می‌دهد که اثر تیمارها بر روی طول کلاله در سطح احتمال یک درصد معنی‌دار می‌باشد و بر روی صفات جوانه‌زنی پیازهای زعفران، طول گلبرگ، طول ساقه، وزن کلاله، وزن گل در سطح احتمال ۵ درصد معنی‌دار گردید. بیشترین و کمترین میزان جوانه زنی بترتیب مربوط به تیمارهای V_2h_1 و V_2h_2 می‌باشد و همچنین بیشترین طول گلبرگ و ساقه مربوط به تیمار V_1h_1 و کمترین طول گلبرگ و ساقه بترتیب مربوط به تیمار V_2h_1 و V_2h_2 می‌باشد و در طول کلاله و وزن گل بیشترین تاثیر مربوط به تیمار V_1h_2 و کمترین تاثیر طول کلاله مربوط به V_2h_1 و کمترین وزن گل مربوط به تیمار V_2h_1 می‌باشد و همچنین بیشترین تاثیر وزن کلاله مربوط به تیمار V_2h_2 و کمترین آن مربوط به V_2h_1 می‌باشد. نتایج این مقاله نشان داد میدان الکتریکی در رشد صفات جوانه‌زنی پیازهای زعفران، طول گلبرگ، طول ساقه، وزن کلاله، وزن گل تاثیر مثبت داشت که در آینده نچندان دور شاهد استفاده از این خصوصیت در بهره‌بری بهتر زعفران بومی داشته باشیم.

کلیدواژه ها:

تاثیر میدان الکتریکی، رشد، جوانه زعفران، طول ساقه

^۱ دانشجوی دکتری فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لوباچوفسکی)، (mmohebifar@gmail.com)

اندازه‌گیری زمان واهلش بر خوردی گازهای SO_2 و SF_6 با استفاده از طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری

محمد رضا محبی فر^۱، جواد خلیل زاده، باقر دیبایی

چکیده مقاله:

ناحیه فروسرخ میانی ($20-25 \mu m$) یکی از پنجره‌های اتمسفر برای امواج الکترومغناطیس بوده و بیشتر گازهای شیمیایی در ناحیه فروسرخ میانی و بخصوص ناحیه $9-11 \mu m$ دارای خطوط جذبی قوی می‌باشند، این ناحیه از طیف الکترومغناطیس برای آشکارسازی مواد شیمیایی و گازها از طریق طیف سنجی فروسرخ استفاده می‌شود. در این تحقیق تجربی زمان واهلش بر خوردی گازهای SO_2 و SF_6 به روش طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری اندازه‌گیری شده است. یک سلول آشکارسازی فوتوآکوستیک لیزری به منظور بررسی تجربی تغییرات سیگنال و فرکانس تشدید در انواع گازهای بافر هلیوم، نیتروژن، آرگون و همچنین با تغییر فشار آن‌ها ساخته شد. با استفاده از این روش زمان واهلش بر خوردی که منشاء پدیده فوتوآکوستیک است، اندازه‌گیری شد. نشان داده شد که فشار گاز بافر تأثیر چشمگیری در زمان فروافت بر خوردی گازها، از جمله SO_2 و SF_6 دارد و در هر سه بافر زمان فروافت بر خوردی گازهای SO_2 و SF_6 به ترتیب از مرتبه میلی ثانیه و ۱۰۰ میکروثانیه است.

کلیدواژه‌ها:

طیف‌نگاری فوتوآکوستیک لیزری، زمان واهلش، واهلش بر خوردی، تشدیدگر صوتی، آشکارسازی گازهای شیمیایی

^۱ دانشجوی دکتری فیزیک، دانشگاه دولتی نیژنی نوگورود (لواچوفسکی)، (mmohebifar@gmail.com)

استفاده از جریان سیال به عنوان چشمه موج در برداشتهای لرزه ایی

مسعود عالی^۱

چکیده مقاله:

عملیات برداشت امواج لرزه ای، به عنوان یکی از بخشهای روتین پروسه اکتشافات مخازن نفت و گاز در سرتاسر میادین هیدروکربوری شناخته شده است. در سالیان اخیر این روش ژئوفیزیکی یک گام قراتر نهاده و به عنوان روشی به منظور مانیتورینگ و رصد تاثیرات برداشت بر دینامیک مخزن، مطالعه بهینه سنجی عملیات های ازدیاد برداشت و همچنین تهیه مدل دینامیک از مخزنکاربردهای گستردهای پیدا کرده است. یکی از مشکلات برداشتهای دایمیلرزه‌های، هزینه بالای چشمه های امواج لرزه‌ای و محدودیت های سطح العرضی آنها (تخریب هایی که بر اثر انفجار چشمه صورت میگیرد، فضایی که به منظور اسکان و بیراتور ها باید آزاد شود، را سازی به منظور انتقال ابزارات مورد نیاز است) از موانعی است که توجیه اقتصادی طرح را با علامت سؤال مواجه میکند. در روش جدیدی که در مقاله به تفسیر به آن پرداخته میشود با استفاده از چاههای حفاری و جریان سیال به عنوان چشمه موج لرزه ای سعی در کاهش این محدودیت ها دارد و نتایج سینتتیک با نتایج روشهای معمول مقایسه می شوند.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی نفت، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،

کارایی ترانشه-حایل ها به منظور حفاظت از سازه ها تحت اثر اعمال بارهای دینامیکی با مطالعه حالت تنش کرنش خاک؛ مقایسه مدل رفتاری کرنش سخت - شونده‌گی و مدل الاستیک

حسن نگهدار^۱، پروفیسور ویچسلاو والنیتینوویچ آریخوف^۲

چکیده مقاله:

ترانشه-حایلهای برای کاهش انتقال ارتعاشات در خاک در اشکال ترانشه باز و پرشده و یا در قالب شمع ها، سپرها و غیره استفاده می گردد. در این مقاله، به بررسی میزان کارایی ترانشه-حایلهای باز و پرشده در برابر بارهای دینامیکی بوکود آمده در خاک و اثر وجود سازه ها در میزان اثربخشی این حایلهای پرداخته شده است، آنالیزها با استفاده از مدل دو بعدی در برنامه نرم افزار تفاضل محدود FLAC-۲D انجام گرفته است. در این تحقیق، بر اساس عملکرد، شکست و توابع انعطاف پذیری خاک، با اختصاص دو مدل ساختاری به خاک مدل، رفتار خاک در محدوده الاستیک و elastoplastic مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج به دست آمده بر اساس کاهش میزان جابجایی ذرات خاک به دست آمده بر روی سطح زمین تحت بارگذاری ضربه ای مورد بررسی قرار گرفت. از تجزیه و تحلیل عددی توان مشاهده شده است که نتایج به دست آمده با استفاده از خواص خطی خاک با روند نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل مدل غیر خطی خاک (مدل سخت شونده‌گی) پیروی نمی کند، با ارزش بالاتر در تمام نقاط در اکثر نقاط میزان بالاتری از جابجایی برای خاک الاستیک نسبت به خاک بدست آمده است. در مدل رفتاری غیر خطی خاک، حضور سازه در بالا بردن میزان کارایی حایلهای کاهش سطح انرژی موج دینامیکی به طور قابل توجهی اثر مثبتی ایفا کرده است.

کلیدواژه ها:

مدل رفتاری سخت شونده‌گی، مدل الاستیک، حایلهای امواج، منحنی های کاهشی

^۱ دانشجوی دکترای مکانیک خاک و سازه های زیرزمینی، دانشگاه دولتی عمران مسکو،

(hassan_negahdar@yahoo.com)

^۲ فوق دکترای مکانیک خاک و سازه های زیرزمینی، دانشگاه دولتی عمران مسکو.

استفاده از روش های فراآوری مصنوعی جهت مایع زدایی در چاه های گاز میعانی

یاسین ناصری^۱

چکیده مقاله:

در این مقاله با تاکید بر بررسی مشکلات عملیات بهره برداری از میادین گازی، ابتدا مشکلات موجود از جمله افت سریع تولید گاز ناشی از میعان زایی افزایش یابنده با توجه به اهمیت طبقه بندی شده است. با توجه به اینکه مسئله تولید میعانات باعث افت شدیدی در تولید چاه می شود، جهت رفع آن روش های مختلفی ابداع شده است. در بخش اول، مقدماتی از نحوه عملکرد مخزن گازی و خلاصه ای از نحوه انجام تحقیق بیان شده است. بدین صورت که ابتدا فاکتورهای مؤثر در تولید میعانات از منابع مختلف جمع آوری شده و در مرحله بعدی روش های مقابله با مشکلات میعان زایی معرفی شده است. در بخش دوم به ارائه توضیحاتی در رابطه با معیارهای میعان زایی یک چاه پرداخته شده است. در بخش سوم دستورالعملی به عنوان آنالیز گره ای تهیه شده است. در فصل های بعدی روش های پیشگیری از این مشکل با تکمیل بهینه چاه و روش های فراآوری مصنوعی در کنار روش نوظهور استفاده از کف معرفی شده و در نهایت با توجه به مطالب فوق اشاره جدولی برای مقایسه روش های مختلف مقابله با میعان زایی چاه های گازی ارائه شده است.

کلیدواژه ها:

آنالیز گره ای، فراآوری مصنوعی، مایع زدایی از چاه های گازی، تجمع مایعات

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی حفاری چاههای گازی و نفتی، دانشگاه دولتی نفت و گاز گوبکین،

(yasin.naseri@gmail.com)

حفاظت از محیط زیست با تاکید بر منابع طبیعی جنگلی زاگرس (ضرورت ها و چالش ها)

رسول خوارزمی^۱، محمدرضا راهداری^۲

چکیده مقاله:

با توجه به این که منابع طبیعی جنگلی زاگرس حدود ۴۰٪ از منابع جنگلی کشور را شامل میشود و این منطقه با طولی حدود ۱۱۵۰ کیلومتر و عرضی حدود ۷۵ کیلومتر در برگرفته ۱۰ استان میباشد و همچنین از لحاظ تنوع پوشش گیاهی و تامین منابع آبی کشور با اهمیت است. برای دستیابی به توسعه پایدار حفاظت از منابع طبیعی شامل جنگل ها و مراتع به عنوان بستر توسعه و زیر بنای برنامه های سازندگی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به علاوه برنامه های مدیریت منابع طبیعی از مشارکت عموم مردم استفاده نکرده و فقط بر دانش افراد و مسولان علوم اجتماعی و طبیعی تکیه دارد. در این تحقیق سعی شده است که با روش کتابخانه ای بر روی ضروریات و چالش های حفاظت از اینگونه منابع طبیعی تمرکز بیشتری داشته باشیم و به اهمیت نقش تشکل های مردمی، قوانین ملی - بین المللی و آموزش به عنوان سه رکن اساسی حفاظت از این منابع توجه و رسیدگی بیشتری شود. در پایان سعی شده است راهکارهایی برای حل بحران های حاصل از این حوزه بیان گردد و امید است تا تمام سازمان های اجرایی و قضایی ملی - بین المللی در امر حفاظت از این منابع گرانبها حداکثر تلاش خود را بنمایند.

کلیدواژه ها:

زاگرس، آموزش، مردم، قوانین

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد سامانه اطلاعات جغرافیایی، دانشگاه دولتی ژندوزی و کار توگرافی مسکو،

{kharazmirasoul@gmail.com}

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد بیابان زدایی - دانشگاه تهران

ارزیابی توان بیابانی شدن و تهیه نقشه شدت بیابانزایی در حوزه آبخیز کوهدشت

منصور کارکن ورنوسفادرائی^۱، رسول خوارزمی^۲، غلامرضا چمن پیرا^۳، محمد رضا راهداری^۴

چکیده مقاله:

یکی از بحران های اکولوژیکی که جهان امروزه با آن درگیر می باشد پدیده بیابانزایی است و برای مهار و کنترل این پدیده عظیم در موقعیت منطقه ای و جهانی نیاز به شناخت و درک صحیح از عوامل و فرایندهای بیابانی شدن اراضی لازم و ضروری می باشد. به منظور برآورد و ارزیابی توان بیابانی شدن ۴۵۶ کیلومتر مربع از اراضی حوزه آبخیز کوهدشت از روش ICD استفاده شده است. این روش که توسط اختصاصی و مهاجر در سال ۱۳۷۴ ارائه شد و در آن عوامل انسانی و محیطی موثر در بیابانی شدن منطقه بررسی می شود و در نهایت کلاس شدت بیابانزایی منطقه معرفی می گردد. پس از جمع آوری اطلاعات لازم از منطقه و بازدید های میدانی با استفاده از نرم افزار ILWIS رخساره های موجود در حوزه تفکیک و به ارزش گذاری پارامترها مورد بررسی پرداختیم و در نهایت شدت بیابانزایی برای هر رخساره و در مجموع برای کل حوزه ارایه شد. در نهایت مشخص شد از مجموع ۴۵۶ کیلومتر مربع از اراضی مطالعه شده ۳۵٫۲٪ دارای شدت بیابانزایی کم، ۳۱٫۹۹٪ متوسط و ۳۲٫۷۳٪ زیاد می باشند و کل حوزه در کلاس متوسط قرار دارد. و همچنین معین گردید مهمترین عامل در بیابانی شدن منطقه عامل انسانی با زیر فاکتور تخریب منابع آب در اثر پمپاژ و افت سفره آبی به علت بهره برداری بیرویه و حفر بیش از حد چاه به منظور استفاده های کشاورزی می باشد.

کلیدواژه ها:

بیابانزایی، ارزیابی، ICD، کوهدشت، اکولوژیکی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد سامانه اطلاعات جغرافیایی، دانشگاه دولتی ژنودزی و کارتوگرافی مسکو، (mansoor_karkon@yahoo.com)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد سامانه اطلاعات جغرافیایی، دانشگاه دولتی ژنودزی و کارتوگرافی مسکو، (kharazmirasoul@gmail.com)

^۳ دانشجوی دکتری آبخیزداری دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات تهران

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد بیابان زدایی - دانشگاه تهران

ارزیابی مقادیر دمای پیش بینی شده توسط مدل هواشناسی GFS، مطالعه موردی شهر کازان

محمدامین مداح^۱

چکیده مقاله:

استفاده از داده‌های هواشناسی در پیش‌بینی وضعیت جوی در روزهای آینده، روش متداولی است که برای آن نرم‌افزارها و مدل‌های هواشناسیِ جو بالایی متعددی تهیه شده است. با هدف بررسی دقت خروجی‌های مدل هواشناسی GFS، مطالعه موردی برای شهر کازان و برای ماه‌های سرد و گرم فوریه و ژوئن سال ۲۰۱۱ انجام شد. براساس روش‌های مرکز هواشناسی روسیه، داده‌های ثبت شده در ایستگاه سینوپتیک دانشگاه فدرال کازان همراه با مقادیر پیش‌بینی شش ساعته‌ی مدل GFS مورد ارزیابی قرار گرفتند. پس از محاسبه‌ی پارامترهای BIAS (خطای متوسط سیستماتیک)، ABS (خطای متوسط مطلق)، OTN (خطای نسبی) و نهایتاً OPR (دقت پیش‌بینی)، دیده شد که غالباً مقادیر پیش‌بینی شده توسط مدل برای هر دو ماه، کمتر از دمای ثبت شده در ایستگاه بوده و همچنین پارامتر OPR در آغاز فوریه از مقدار ۷۰ با افت پله‌ای به ۲۵ در انتهای فوریه و نیز برای ژوئن از ۶۰ به ۴۰ افت نموده است. با توجه به این مطالعه به طور کلی می‌توان اظهار داشت: از این رو که این مدل جهانی بوده، غالباً در نتایج پیش‌بینی‌های بلندمدت دما برای اهداف کوچک مقیاس مناسب نمی‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

مدل هواشناسی، GFS، دما، کازان

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد هواشناسی، دانشگاه فدرال کازان، (maddah.ma@gmail.com).

تاثیر نوکلئوتید جیره بر رشد، بقاء و برخی پارامترهای هماتولوژی فیل ماهیان جوان *Huso huso*

مرتضی یوسفی چهاردهی^۱

چکیده مقاله:

این مطالعه به منظور ارزیابی تاثیر نوکلئوتید جیره در سطوح متفاوت صفر، ۰/۱۵، ۰/۲۵، ۰/۳۵ و ۰/۵ درصد بر رشد، بقاء، ترکیب شیمیایی بدن و پارامترهای هماتولوژی خون فیل ماهیان (*Huso huso*) جوان پرورشی با وزن متوسط $12/57 \pm 0/5$ گرم به مدت ۶۲ روز صورت گرفت. آزمایش درون مخازن ۶۰۰ لیتری (۳۰ عدد ماهی در هر تانک) انجام شد. نتایج به دست آمده تفاوت معنی داری را در شاخص‌های رشد مورد بررسی شامل وزن نهایی، افزایش وزن، ضریب رشد ویژه و فاکتور وضعیت نشان داد ($P < 0/05$). در بررسی پارامترهای هماتولوژی خون، افزایش معنی داری در مقادیر Hct، Hb و نفوسیت‌ها در ماهیان تغذیه شده با نوکلئوتید جیره در مقایسه با تیمار شاهد مشاهده شد ($P < 0/05$). اختلاف معنی داری در مقادیر RBC، WBC، MCHC، MCV، MCH، درصد نوتروفیل و ائوزینوفیل بین تیمارهای مختلف در مقایسه با تیمار شاهد مشاهده نشد ($P > 0/05$). در آنالیز تقریبی لاشه نیز در پایان آزمایش در مورد پروتئین اختلاف بین تیمارها معنی دار بوده ($P < 0/05$). نتایج این آزمایش نشان داد که اضافه کردن نوکلئوتید به جیره فیل ماهی، اثرات معنی داری بر پارامترهای رشد و برخی پارامترهای هماتولوژی داشته و بنظر می‌رسد در شرایط پرورشی و در محدوده وزنی ذکر شده، مقدار ۰/۲۵ تا ۰/۳۵ درصد نوکلئوتید می‌تواند برای این ماهیان مفید باشد.

کلیدواژه‌ها:

ماهیان خاوباری، تغذیه ماهی، نوکلئوتید جیره، رشد، آنالیز تقریبی، پارامترهای هماتولوژی

^۱ دانشجوی دکتری شیلات، دانشگاه دوستی ملل روسیه، (myousefi1@gmail.com).

شناسنامه الکترونیکی ورزشکاران

مسعود تاشتریان^۱

چکیده مقاله:

با گسترش جوامع بشری و پدیده شهرنشینی نیاز به مدیریت اطلاعات در خصوص ارتقاء بهره‌وری سیستم‌ها به صورت روزافزون احساس می‌شود. فناوری اطلاعات و ارتباطات بستری را جهت حل این مشکل در جوامع امروزی ارائه داده است. در حقیقت استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در بیشتر زمینه‌های موجود می‌تواند عملکرد سیستم را ارتقاء دهد. در این مقاله ما راه‌حلی را در خصوص مدیریت اطلاعات ورزشکاران به خصوص در مجموعه‌های ورزشی ارائه خواهیم داد. در این راه حل با استفاده از کارتهای هوشمند اطلاعات ورزشکاران را به صورت بهینه‌ای مدیریت خواهیم نمود. در حقیقت یک کارت هوشمند حاوی اطلاعات متفاوت از ورزشکاران می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

شناسنامه، ورزشکاران، فناوری اطلاعات و ارتباطات، ورزش، داده‌ها

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه دولتی تربیت بدنی، علوم ورزشی و توریسم روسیه، (masoudtashtarian@yahoo.com).

طراحی برای ورزش در هزاره سوم: مروری بر روندهای فناوری برتر در توسعه کفش ورزشی معاصر

محمد حسین مقدسی^۱، پروفیسور یوری نازارف^۲

چکیده مقاله:

تاریخ کفش ورزشی با مجموعه ای از نوآوریهای تکنولوژی عجین شده که نه تنها مسیر طراحی، بلکه استراتژی های توسعه بازار را نیز متحول نموده است. مواد و اجزاء کفش بطور فزاینده ای با کارایی، فناوری آینده گرا و ویژگی های عملکردی مطابقت یافته است. فناوری، کفش ورزشی را قادر می سازد تا برای سازگاری با خواسته های مخصوص یک ورزشکار، طراحی و تولید شود. استفاده کننده نهایی کفش ورزشی می تواند با استفاده از خدمات طراحی سفارشی، نیاز خود را از طریق سیستم شخصی سازی انبوه برآورده سازد. امروزه، کفش ورزشی فقط برای ورزشکاران تهیه نمی شود. از این رو، دارا بودن ظاهر مقبول و کفش مناسب خصوصاً برای گروههای جوان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. تاکید این تحقیق بر نوآورانه ترین روندهای توسعه کفش ورزشی جهت حصول دورنمایی از فناوریهای برتر می باشد که هم شامل مواد و هم ویژگیهای ساختاری است. بعضی گذرگاههای فناوری، توسط این روندها توصیف می شوند که دورنمایی را جهت طراحی نسل آینده کفش ورزشی آشکار می سازند. بر اساس راهبرد این تحقیق، نوآورانه ترین راهکارهای بکارگرفته شده در طراحی کفش ورزشی معاصر، شامل ساختار و مواد تشکیل دهنده، بررسی و طبقه بندی می گردند. این فناوریها، در نهایت با استفاده از تحلیل مقایسه ای تبیین و نتایج به شکل گرافیکی ارائه می گردد.

کلیدواژه ها:

طراحی صنعتی، کفش ورزشی، تکنولوژی برتر، تحلیل روند، نوآوری های فنی.

^۱ دانشجوی دکتری طراحی صنعتی، دانشگاه دولتی طراحی و فناوری مسکو،

(mhmoghaddasi@gmail.com)

^۲ فوق دکتری طراحی و زیبایی شناسی صنعتی، دانشگاه دولتی طراحی و فناوری مسکو.

طراحی و ساخت دستگاه اندازه گیری قدرت MVC باز کردن و تا کردن آرنج و چرخش شانه در زوایای مختلف مفصل آرنج و شانه

محمد متقی طلب^۱

چکیده مقاله:

قدرت ایستا (MVC) بدلیل ارتباط با قابلیت های شغلی، استعدادیابی ورزشی و ارزیابی آسیب دیدگی و بیماری های سیستم عضلانی - اسکلتی از اهمیت فوق العاده ای برخوردار می باشد. مفصل آرنج و شانه از مهمترین مفاصل بدن بوده و بدلیل اهمیت حرکات آنها در تحقیقات آزمایشگاهی، ارزیابی نتایج تمرینات مختلف و آمادگی برای مشاغل سخت، ارزیابی قدرت MVC فلکشن و اکستنشن آرنج، که بنظر می رسد در زوایای مختلف مفصل آرنج و شانه تغییر کند، بسیار مهم است. بیشتر دستگاه های ساخته شده قادر به ارزیابی قدرت در زوایای مختلف مفاصل موردنظر و سایر مفاصل مرتبط با آن و برهمکنش آنها، ارزیابی دو طرف بدن بطور جداگانه و به حداقل رساندن عوامل مزاحم و کاهش دهنده اعتبار اندازه گیری نیستند. از این رو سازندگان برآن شدند تا دستگاهی منعطف تر، دقیق تر و با حوزه کار وسیعتر در ارزیابی قدرت فلکشن و اکستنشن بازو و چرخاننده های شانه بسازند که علاوه بر اینکه چند ارزیابی را توسط یک دستگاه انجام می دهد، دارای قابلیت بکارگیری ساده می باشد و مهمتر از آن قابل ترکیب شدن با سایر ارزیابی های عصبی - عضلانی مانند الکترومیوگرافی (EMG) و گونیامتر الکترونیکی است.

کلیدواژه ها:

اندازه گیری قدرت ایستا، مفصل، آرنج، شانه، بیومکانیک ورزشی

^۱ دانشجوی دکترای بیومکانیک ورزشی، دانشگاه دولتی تربیت بدنی، علوم ورزشی و توریسم

تلفیق مدل‌های هیدرولوژیک و GIS در شبیه سازی فرآیند بارش- رواناب

ابوذر نصیری^۱، سحر نجفی^۲، مصطفی نصیری^۳

چکیده مقاله:

GIS، این دانش در زمینه‌های مختلفی از جمله برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، زمین شناسی و معادن، کشاورزی، منابع طبیعی و غیره کاربرد داشته و قادر است امر مدیریت و برنامه ریزی را بهبود بخشد، همچنین به کارگیری GIS علاوه بر سود آوری می‌تواند باعث تسریع در روند انجام کارهای برنامه‌ریزی در تشخیص موارد بحرانی و غیره گردد. از طرفی کاربران GIS در تمام سطوح وجود دارند، به طوری که مدیران، طراحان، برنامه‌ریزان، کارشناسان و حتی شهروندان عادی قادرند از مزایای این سیستم سود برند. کاربرد مدل‌های هیدرولوژیکی به منظور شبیه سازی فرآیند بارش- رواناب و مدل‌های هیدرولیکی برای تحلیل جریان رواناب در رودخانه و بررسی نحوه گسترش آن سودمند می‌باشد. کاربرد سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) به منظور نمایش و تجزیه و تحلیل داده‌های مکانی در بسیاری از مطالعات که به نحوی با داده‌های مکانی سرو کار دارند پذیرفته شده است که در بحث مدیریت سیلاب و تعیین سطوح سیلاب‌گیر ابزاری کارآمد می‌باشد.

کلیدواژه‌ها:

فاضلاب، GIS، مدل‌های هیدرولوژیکی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد GIS، دانشگاه کارتوگرافی و ژئودزی مسکو، (abuzarnasiri@gmail.com).

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق، دانشگاه کارتوگرافی و ژئودزی مسکو.

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد گیاه پزشکی، دانشگاه شیراز.

ساخت دستگاهی برای اندازه گیری توان در راکتور های تحقیقاتی توسط FC با استفاده از کد MCNP

محمد رضا اسکندری، حسین خلفی، محسن احمدنیا^۱

چکیده مقاله:

در این کار، سیستم تحلیل گر چند کاناله مستقیماً با کابل USB به رایانه متصل می باشد و با استفاده از نرم افزار NT-MCA شمارش حاصل، جمع آوری می شود نمونه گیری ها که شامل شمارش های گاما و نوترون می باشد در رایانه ذخیره می شود. با استفاده از برنامه APTEC، مساحت زیر محدوده گاما و نوترون اندازه گیری می شود و با تقسیم آن مقدار بر زمان زنده، تعداد کل شمارش واقعی بر زمان در کانال یا کانال های مورد نظر بدست می آید. که این نشان دهنده تعداد گاماها و نوترون ها است.

کلیدواژه ها:

شارنوترون، توان راکتور، رفتار خطی، زمان مرده، آشکارساز اتاقک شکافت

^۱ دانشجوی دکتری مهندسی نیروگاه، دانشگاه دوستی ملل روسیه، (mn.ahmadnia@gmail.com)

ششمین همایش علمی دانشجویان ایرانی در فدراسیون روسیه

